

**PROGRAMACIÓN DO
DEPARTAMENTO DE
ECONOMÍA**

IES DE PONTE CALDELAS

CURSO 2022_2023

ÍNDICE

1. Departamento	1
2. Contextualización	1
3. Contribución das materias impartidas polo departamento ao desenvolvemento das competencias clave	1
4. Materias de ESO: obxectivos para o curso	3
5. Economía 4º ESO	5
5.1. Introducción	5
5.2. Obxectivos da materia Economía 4º ESO	6
5.3. Relación entre estándares de aprendizaxe avaliados e competencias a que contribúen	7
5.4. Contidos. Secuenciación e temporización	13
5.5. Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliados de: temporización, grao mínimo de consecución para superar a materia, procedementos e instrumentos de avaliación	14
5.6. Metodoloxía	28
5.7. Materiais e recursos didácticos	28
5.8. Criterios sobre a avaliación, cualificación e promoción do alumnado	28
5.9. Avaliación inicial	32
5.10. Medidas de atención á diversidade	32
6. Iniciación á Actividade Emprendedora e Empresarial	33
6.1. Introducción	33
6.2. Obxectivos da materia Iniciación á Actividade Emprendedora e Empresarial	33
6.3. Relación entre estándares de aprendizaxe e competencias ás que contribúen	34
6.4. Contidos. Secuenciación e temporización	39
6.5. Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliados de: temporización, grao mínimo de consecución para superar a materia, procedementos e instrumentos de avaliación	40
6.6. Metodoloxía	51
6.7. Materiais e recursos didácticos	51
6.8. Criterios sobre a avaliación, cualificación e promoción do alumnado	51
6.9. Avaliación inicial	54
6.10. Medidas de atención á diversidade	54

7. Materias de Bacharelato: obxectivos para o curso	55
8. Economía da Empresa 2º Bacharelato.....	88
8.1. Introducción.....	88
8.2. Obxectivos para a materia Economía da Empresa	89
8.3. Relación entre estándares de aprendizaxe avaliados e competencias a que contribúen	90
8.4. Contidos. Secuenciación e temporización	98
8.5. Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliados de: temporización, grao mínimo de consecución para superar a materia, procedementos e instrumentos de avaliación	99
8.6. Metodoloxía	118
8.7. Materiais e recursos didácticos.....	118
8.8. Criterios sobre a avaliación, cualificación e promoción do alumnado	118
8.9. Avaliación inicial.....	121
8.10. Medidas de atención á diversidade	122
9. Fundamentos de Administración e Xestión 2º Bacharelato	123
9.1. Introducción.....	123
9.2. Obxectivos da materia Fundamentos de Administración e Xestión	123
9.3. Relación entre estándares de aprendizaxe avaliados e competencias a que contribúen	124
9.4. Contidos. Secuenciación e temporización	131
9.5. Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliados de: temporización, grao mínimo de consecución para superar a materia, procedementos e instrumentos de avaliación	132
9.6. Metodoloxía	150
9.7. Materiais e recursos didácticos.....	150
9.8. Criterios sobre a avaliación, cualificación e promoción do alumnado	150
9.9. Avaliación inicial.....	153
9.10. Medidas de atención á diversidade	153
10. Elementos transversais	154
11. Avaliación da programación didáctica e da práctica docente.....	155
12. Actividades complementarias e extraescolares.....	156

1. Departamento

O Departamento de Economía é de natureza unipersoal, e está integrado por Mª Cristina Regueira Piñón, que imparte as seguintes materias: Economía en 1º Bacharelato (1 grupo, 4 horas), Economía da Empresa en 2º Bacharelato (1 grupo, 4 horas), Fundamentos de Administración e Xestión en 2º Bacharelato (1 grupo, 3 horas), Economía en 4º ESO (1 grupo, 3 horas), e Iniciación á Actividade Emprendedora e Empresarial (1 grupo, 3 horas).

Este documento non contén a programación da materia Economía 1º Bacharelato, que será elaborada coa aplicación informática Proens.

2. Contextualización

O IES de Ponte Caldelas é un instituto situado no rural. Recibe alumnado procedente na súa maioría de tres concellos: Ponte Caldelas, A Lama e Fornelos de Montes. Imparte as ensinanzas de ESO, Bacharelato de Humanidades e Ciencias Sociais e Bacharelato Científico.

3. Contribución das materias impartidas polo departamento ao desenvolvemento das competencias clave

As orientacións da Unión Europea insisten na necesidade de adquirir as competencias clave por parte da cidadanía como condición indispensable para lograr que os individuos alcancen un pleno desenvolvemento persoal, social e profesional que se axuste ás demandas dun mundo globalizado e faga posible o desenvolvemento económico, vinculado ao coñecemento.

As materias do Departamento de Economía contribúen á adquisición das competencias clave do alumnado.

CCL. Competencia en comunicación lingüística. Utilización da linguaxe como instrumento de comunicación oral e escrita. O alumnado terá que expresar pensamentos, xerar ideas, formarse xuízos críticos, dialogar, organizar a información (tanto a propia como a xerada por outros).

CMCCT. Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía. Refírense, respectivamente, a: utilización de ferramentas de cálculo e do razoamento matemático como instrumentos de axuda para a toma de decisións, utilización dos coñecementos e metodoloxía científicos para explicar a realidade que nos rodea, e aplicación deses coñecementos e métodos para dar resposta aos desexos e necesidades dos individuos.

CD. Competencia dixital. O alumnado fará un uso seguro e crítico das TIC para buscar, obter, procesar e comunicar información, e transformala en coñecemento. A utilización das tecnoloxías da información e da comunicación serán un elemento imprescindible para o desenvolvemento da materia.

CAA. Competencia para aprender a aprender. Foméntase a adquisición por parte do alumnado da conciencia das propias capacidades, do que pode facer un por si mesmo e do que se pode chegar a facer coa axudas dos demais.

CSS. Competencias sociais e cívicas. A través das capacidades desenvolvidas, o alumnado adquirirá conciencia da importancia de participar de maneira activa e democrática na vida social e cívica. Tamén o axudarán a comprender a realidade social actual, e como a actividade económica non pode ser allea a ela.

CSIEE. Competencia en sentido da iniciativa e espírito emprendedor. A materia axuda ao alumnado a desenvolver habilidades necesarias (a capacidade para planificar e xestionar proxectos, por exemplo), para converter as ideas en actos.

CCEC. Competencia en conciencia e expresións culturais. Capacidade para apreciar a importancia da expresión a través da música, as artes plásticas e escénicas e a literatura.

4. Materias de ESO: obxectivos para o curso

Os obxectivos son referentes relativos aos logros que o alumnado debe alcanzar ao rematar o proceso educativo, como resultado das experiencias de ensino e aprendizaxe intencionalmente planificadas para tal fin.

A educación secundaria obrigatoria contribuirá a desenvolver nos alumnos e nas alumnas as capacidades que lles permitan:

a) Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.

b) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo, como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.

c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.

d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.

e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información, para adquirir novos coñecementos con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.

f) Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en materias, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas en diversos campos do coñecemento e da experiencia.

g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.

h) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.

i) Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.

l) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.

m) Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e o das outras persoas, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais, e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social. Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado dos seres vivos e o medio ambiente, contribuindo á súa conservación e á súa mellora.

n) Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.

ñ) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.

o) Coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersonal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.

5. Economía 4º ESO

5.1. Introducción

Esta materia vai dirixida, como materia troncal de opción, ao alumnado de 4º ESO que curse a opción de ensinanzas académicas.

A importancia que teñen os asuntos económicos na nosa sociedade, e a maneira na que nos afectan, tanto individual como colectivamente, aconsellan contar na etapa de educación

obrigatoria cunha formación específica que proporcione as claves necesarias para comprender o mundo en que vivimos e dar resposta a moitos dos seus interrogantes.

Os contidos que se van introducir con esta materia van acompañar ao alumnado ao longo da súa vida, laboral e persoal, como axente económico e como cidadán, polo que será prioritario sentar as bases para a comprensión e valoración crítica da realidade económica, e para formar actitudes éticas e sociais fronte aos problemas que dita realidade presenta.

5.2. Obxectivos da materia Economía 4º ESO

1. Integrar o concepto de economía como ciencia da elección. Identificar os principais axentes económicos, a súa actuación e as relacións entre eles. Valorar criticamente o impacto das accións dos axentes económicos sobre a contorna.
2. Adquirir e empregar vocabulario económico con precisión e rigor, de modo que permita coñecer, valorar e interpretar a realidade económica e social que nos rodea.
3. Describir a importancia da empresa no proceso de creación de riqueza dunha sociedade.
4. Identificar as consecuencias das actividades empresariais para a propia empresa, os seus traballadores e a sociedade no seu conxunto.
5. Coñecer, controlar e xestionar as variables de ingresos e gastos dun orzamento persoal e saber decidir con racionalidade entre distintas alternativas económicas da vida persoal e relacionalas co benestar propio e social.
6. Analizar o papel do diñeiro no funcionamento da sociedade. Valorar o aforro como medio para alcanzar logros persoais.
7. Explicar o papel do sector público, como garante do marco de actuación e como axente económico. Valorar criticamente os efectos da súa actuación ou ausencia de actuación respecto da igualdade e o benestar dunha sociedade.
8. Diagnosticar os efectos da inflación como elemento distorsionador das decisións que toman os axentes económicos nunha sociedade.
9. Analizar as características principais do mercado de traballo, as políticas de emprego e valorar as oportunidades que presenta.
10. Coñecer e valorar as vantaxes que supuxo o comercio internacional, así como os custos que implicou no desenvolvemento dalgúns países. Valorar o potencial da integración

económica e as perspectivas da economía galega no marco da internacionalización económica.

11. Buscar, seleccionar, comprender e valorar noticias económicas procedentes de distintas fontes.

12. Realizar tarefas en grupo e participar en debates cunha actitude construtiva, crítica e tolerante, fundamentando adecuadamente as opinións e valorando o diálogo como unha vía necesaria para a solución dos problemas económicos.

5.3. Relación entre estándares de aprendizaxe avaliados e competencias a que contribúen

Relación entre estándares de aprendizaxe avaliados e competencias a que contribúen							
ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE						
Bloque 1. Ideas económicas básicas	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
ECB1.1.1. Recoñece a escaseza de recursos e a necesidade de elixir e tomar decisións como as claves dos problemas básicos de calquera economía, e comprende que todas as eleccións supoñen renunciar a outras alternativas e que todas as decisións teñen consecuencias.		X			X		
ECB1.1.2. Distingue formas de analizar e resolver problemas económicos, e identifica as súas vantaxes, os seus inconvenientes e as súas limitacións.			X	X			
ECB1.2.1. Comprende e utiliza correctamente termos da área da economía.	X						
ECB1.2.2. Diferenza entre economía positiva e economía normativa.				X	X		
ECB1.2.3. Representa e analiza graficamente o custo de oportunidade mediante a fronteira de posibilidades de produción.		X	X				
ECB1.3.1. Representa as relacións que se establecen entre as economías domésticas e as empresas.		X			X		
ECB1.3.2. Aplica razoamentos básicos para interpretar problemas económicos provenientes das relacións económicas do seu contorno.		X			X		
Bloque 2. Economía e empresa	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
ECB2.1.1. Distingue as formas xurídicas das empresas e relacións coas esixencias de capital para a súa constitución e coas responsabilidades legais para cada tipo.		X				X	
ECB2.1.2. Identifica e valora as formas xurídicas de empresas máis apropiadas en cada caso, en función das características concretas, aplicando o razoamento sobre clasificación das empresas.			X	X			

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE						
	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
ECB2.1.3. Distingue os tipos de empresas e de empresarios/as que actúan no seu ámbito, así como a forma de interactuar co seu contorno máis próximo e os efectos sociais e ambientais, positivos e negativos, que se observan.					X	X	
ECB2.2.1. Analiza os tipos de factores produtivos e as relacións entre produtividade, eficiencia e tecnoloxía.		X			X		
ECB2.2.2. Identifica os sectores económicos, así como os seus retos e as súas oportunidades.			X		X		
ECB2.3.1. Explica as posibilidades de financiamento das empresas e diferenza o financiamento externo e o interno, a curto e a longo prazo, así como o custo de cada unha e as implicacións na marcha da empresa.	X	X	X				
ECB2.4.2. Distingue os ingresos e os custos dunha empresa, calcula o seu beneficio ou a súa perda, aplicando razoamentos matemáticos, e interpreta os resultados.		X	X				
ECB2.5.1. Identifica as obrigas fiscais das empresas segundo a súa forma xurídica e as actividades, e sinala o funcionamento básico dos impostos e as principais diferenzas entre eles.		X	X				
ECB2.5.2. Valora a achega que para a riqueza nacional supón a carga impositiva que soportan as empresas.					X		
Bloque 3. Economía persoal	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
ECB3.1.1. Elabora un orzamento ou plan financeiro persoal, identificando os ingresos e os gastos integrantes, e realiza o seu seguimento.		X	X	X			
ECB3.1.2. Utiliza ferramentas informáticas na preparación e desenvolvemento dun orzamento ou plan financeiro personalizado.		X	X	X			

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE						
	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
ECB3.1.3 Manexa gráficos de análise que permiten comparar unha realidade personalizada coas previsións establecidas.		X	X	X			
ECB3.2.1. Comprende as necesidades de planificación e do manexo de asuntos financeiros ao longo da vida. Esa planificación vincúlase á previsión realizada en cada etapa, de acordo coas decisións tomadas e a marcha da actividade económica nacional.				X		X	
ECB3.3.1. Recoñece e explica a relevancia do aforro e do control do gasto.				X	X		
ECB3.3.2. Analiza as vantaxes e inconvenientes do endebedamento, valorando o risco e seleccionando a decisión máis axeitada para cada momento.				X	X		
ECB3.4.1. Comprende os termos fundamentais e describe o funcionamento das contas na operativa bancaria.	X	X					
ECB3.4.2. Valora e comproba a necesidade de interpretar as cláusulas dos contratos bancarios para coñecer os dereitos e as obrigas que se derivan delas, así como a importancia de operar en condicións de seguridade cando se empregan procedementos telemáticos.	X		X	X			
ECB3.4.3. Recoñece a capacidade de negociación coas entidades financeiras e analiza os procedementos de reclamación ante estas.			X	X			
ECB3.4.4. Identifica e explica as modalidades de tarxetas bancarias, así como os elementos e os procedementos que garanten a seguridade na súa operativa.	X	X	X				
ECB3.5.1. Identifica, describe e clasifica os tipos de seguros segundo os riscos ou as situacións adversas nas etapas da vida.	X	X		X			

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE						
	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
Bloque 4. Economía e ingresos e gastos do Estado							
ECB4.1.1. Identifica as vías de onde proceden os ingresos do Estado, así como as principais áreas dos gastos do Estado, e comenta as súas relacións.		X			X		
ECB4.1.2. Analiza e interpreta datos e gráficos de contido económico relacionados cos ingresos e os gastos do Estado.		X	X				
ECB4.1.3. Distingue nos ciclos económicos o comportamento dos ingresos e dos gastos públicos, así como os efectos que se poden producir ao longo do tempo.		X			X		
ECB4.1.4. Describe o contido dos orzamentos públicos e argumenta a necesidade de prever os ingresos e os gastos, e controlar a súa execución.	X				X		
ECB4.2.1. Comprende e expresa as diferenzas entre os conceptos de débeda pública e déficit público, así como a relación que se produce entre eles.	X	X					
ECB4.3.1. Coñece e describe os efectos da desigualdade da renda e os instrumentos de redistribución desta.	X	X			X		
ECB4.3.2. Interpreta gráficos representativos da distribución da renda.		X	X	X			
Bloque 5. Economía e tipos de xuro, inflación e desemprego	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
ECB5.1.1. Describe as causas da inflación e valora as súas principais repercusións económicas e sociais.	X				X		
ECB5.1.2. Explica o funcionamento dos tipos de interese e as consecuencias da súa variación para a marcha da economía.	X	X			X		

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE						
	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
ECB5.1.3. Valora e interpreta datos e gráficos de contido económico relacionados cos tipos de xuro, inflación e desemprego.		X	X				
ECB5.2.1. Describe as causas do desemprego e valora as súas principais repercusións económicas e sociais.	X	X			X		
ECB5.2.2. Analiza os datos de desemprego en España e as políticas contra o desemprego.			X		X		
ECB5.2.3. Investiga e recoñece vieiros e tendencias de emprego.			X	X			
Bloque 6. Economía internacional	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
ECB6.1.1. Valora o grao de interconexión das economías de todos os países do mundo e aplica a perspectiva global para emitir xuízos críticos.				X	X		
ECB6.1.2. Explica as razóns que xustifican o intercambio económico entre países e que inflúen nel.	X				X		
ECB6.1.3. Analiza e presenta acontecementos económicos contemporáneos no contexto da globalización e o comercio internacional.			X	X	X		
ECB6.1.4. Recoñece e enumera vantaxes e inconvenientes do proceso de integración económica e monetaria da Unión Europea.	X		X		X		
ECB6.1.5. Reflexiona sobre os problemas ambientais e a súa relación co impacto económico internacional, e analiza as posibilidades dun desenvolvemento sustentable.				X	X		

5.4. Contidos. Secuenciación e temporización

Establécese a seguinte **secuenciación** de contidos en **Unidades Didácticas**:

Bloque 1. Ideas económicas básicas	
U.D. 1	Os conceptos básicos de economía.
U.D. 2	O estudo da economía.
Bloque 2. Economía e empresa	
U.D. 3	A produción e a empresa.
U.D. 4	Como funcionan as empresas.
Bloque 3. Economía persoal	
U.D. 5	Planificación financeira.
U.D. 6	Diñeiro, aforro e endebedamento.
Bloque 4. Economía e ingresos e gastos do Estado	
U.D. 7	As contas do sector público.
Bloque 5. Economía e tipos de xuro. Inflación e desemprego	
U.D. 8	O mercado de traballo.
U.D. 9	Inflación e tipos de xuro.
Bloque 6. Economía internacional	
U.D. 10	O comercio internacional e a Unión Europea.
U.D. 11	A globalización e os desequilibrios da economía mundial.

A materia desenvolverase en tres sesións semanais de 50 minutos cada unha. O número aproximado de sesións lectivas neste curso 22_23, ata a data establecida no calendario escolar para as sesións de avaliación final ordinaria (a partir do 5 de xuño), é de 100; resérvanse 13 para a realización das diferentes probas e exames (9), presentación da materia (1) , corrección de exames e entrega de cualificacións (3).

Está prevista a seguinte distribución temporal :

1ª avaliación (aproximadamente 37 sesións) : Unidades Didácticas 1 a 4.

2ª avaliación (aproximadamente 31 sesións) : Unidades Didácticas 5, 6, 7, 8, 9.

3ª avaliación (aproximadamente 19 sesións) : Unidades Didácticas 10, 11.

O período comprendido entre o 5 e o 21 de xuño de 2023 dedicarase á preparación e realización das probas extraordinarias, e a actividades de apoio, reforzo, recuperación e ampliación.

A temporización é meramente orientativa. A dinámica da aula e as necesidades do alumnado que a integra poden na práctica xustificar axustes na mesma.

5.5. Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliado de: temporización, grao mínimo de consecución para superar a materia, procedementos e instrumentos de avaliación

Procedementos e instrumentos de avaliación.

Os procedementos de avaliación que se utilicen van permitir a integración das competencias clave nun marco de avaliación coherente.

Á hora de avaliar ao alumnado, teranse en conta as probas escritas individuais e periódicas realizadas, a valoración da atención, actitude e traballo diario do alumno ou alumna, e os traballos especiais, individuais ou de grupo, cando os haxa.

PROCEDEMENTOS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
Observación	Escalas de observación para valorar o traballo na aula: actividades realizadas, resposta ás cuestións propostas pola profesora sobre os contidos tratados previamente; participación do alumno/a.
Análise das producións do alumnado	Resolución de exercicios e problemas; resumos; textos escritos; cuestionarios; producións orais.
Probas específicas	Probas obxectivas

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
Bloque 1. Ideas económicas básicas							
1ª Av.	1	a d f	B1.1. Economía como ciencia: actividade económica e sociedade. B1.2. Principios na toma de decisións económicas. B1.3. Escaseza, elección e asignación de recursos. Custo de oportunidade.	B1.1. Explicar a economía como ciencia social e valorar o impacto permanente das decisións económicas na vida das persoas.	ECB1.1.1. Recoñece a escaseza de recursos e a necesidade de elixir e tomar decisións como as claves dos problemas básicos de calquera economía, e comprende que todas as eleccións supoñen renunciar a outras alternativas e que todas as decisións teñen consecuencias.	Comprende o concepto de escaseza e relación co de custo de oportunidade.	PROCEDEMENTOS: Proba específica (PE) Observación sistemática (OS) INSTRUMENTOS: Proba obxectiva (PO) Seguimento do traballo na aula (STA)
					ECB1.1.2. Distingue formas de analizar e resolver problemas económicos, e identifica as súas vantaxes, os seus inconvenientes e as súas limitacións.	Entende os principios económicos básicos. Coñece os trazos fundamentais dos tres sistemas económicos estudados.	PROCEDEMENTOS: PE/OS INSTRUMENTOS: PO/STA
	2	f h o	B1.4. O método na economía: modelos económicos. B1.5. Fronteira de posibilidades de produción.	B1.2. Identificar a terminoloxía económica básica e o uso dos modelos económicos, e familiarizarse con eles.	ECB1.2.1. Comprende e utiliza correctamente termos da área da economía.	Diferenza os distintos tipos de ben.	PROCEDEMENTOS: PE/OS INSTRUMENTOS: PO/STA
					ECB1.2.2. Diferenza entre economía positiva e economía normativa.	Distingue entre proposicións positivas e normativas.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado (APA)

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
1ª Av.	2						OS INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas (REP) STA
					ECB1.2.3. Representa e analiza graficamente o custo de oportunidade mediante a fronteira de posibilidades de produción.	Interpreta correctamente o modelo da FPP.	PROCEDEMENTOS: PE/OS/APA INSTRUMENTOS: PO/STA/REP
		a f	B1.6. As relacións económicas básicas e a súa representación.	B1.3. Tomar conciencia dos principios da economía para aplicar nas relacións económicas básicas cos condicionantes de recursos e as necesidades.	ECB1.3.1. Representa as relacións que se establecen entre as economías domésticas e as empresas.	Representa e interpreta o modelo do fluxo circular da renda.	PROCEDEMENTOS: PE/OS INSTRUMENTOS: PO/STA
					ECB1.3.2. Aplica razoamentos básicos para interpretar problemas económicos provenientes das relacións económicas do seu contorno.	Distingue distintas formas de abordar e resolver problemas económicos da súa contorna.	PROCEDEMENTOS: APA INSTRUMENTOS: Producións orais (POR)
Bloque 2. Economía e empresa							
1ª Av.	3	a	B2.5. Proceso produtivo e factores	B2.2. Analizar as características	ECB2.2.1. Analiza os tipos de factores produtivos e as relacións entre	Distingue os factores de produción, calcula e interpreta a	PROCEDEMENTOS: PE/APA/OS

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
1ª Av.		f e	productivos. B2.6. Sectores da actividade económica.	principais do proceso productivo.	productividade, eficiencia e tecnoloxía.	súa produtividade, e identifica procesos eficientes.	INSTRUMENTOS: PO/REP/STA
					ECB2.2.2. Identifica os sectores económicos, así como os seus retos e as súas oportunidades.	Clasifica distintas actividades no seu sector.	PROCEDEMENTOS: OS Cuestionario (C) INSTRUMENTOS: STA Cuestionario aberto/pechado (C)
4	a b e m		B2.1. A empresa e o/a empresario/a. B2.2. Elementos, funcións e obxectivos da empresa. B2.3. Clases de empresas. B2.4. Formas xurídicas da empresa.	B2.1. Describir os tipos de empresas e as formas xurídicas das empresas, e relacionar con cada unha coas súas esixencias de capital e as responsabilidades legais dos/das propietarios/as e xestores/as, así como as interrelacións das empresas no seu contorno inmediato.	ECB2.1.1. Distingue as formas xurídicas das empresas e relaciónaas coas esixencias de capital para a súa constitución e coas responsabilidades legais para cada tipo.	Identifica as principais formas xurídicas e os seus trazos básicos: capital, socios, responsabilidade.	PROCEDEMENTOS: OS/C INSTRUMENTOS: STA / C
					ECB2.1.2. Identifica e valora as formas xurídicas de empresas máis apropiadas en cada caso, en función das características concretas, aplicando o razoamento sobre clasificación das empresas.	Reflexiona sobre a conveniencia dunha ou outra forma xurídica.	PROCEDEMENTOS: OS/C INSTRUMENTOS: STA/C
					ECB2.1.3. Distingue os tipos de empresas e de empresarios/as que actúan no seu ámbito, así como a forma de interactuar co	Recoñece distintos tipos de empresas. Manexa o concepto de	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais co alumnado (IOA)

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
1ª Av.	4				seu contorno máis próximo e os efectos sociais e ambientais, positivos e negativos, que se observan.	responsabilidade social.	INSTRUMENTOS: Posta en común (PC)
		e f	B2.7. Fontes de financiamento das empresas. Novas formas de financiamento.	B2.3. Identificar as fontes de financiamento das empresas.	ECB2.3.1. Explica as posibilidades de financiamento das empresas e diferenza o financiamento externo e o interno, a curto e a longo prazo, así como o custo de cada unha e as implicacións na marcha da empresa.	Distingue e caracteriza as principais formas de financiamento da empresa.	PROCEDEMENTOS: PE / C INSTRUMENTOS: PO / C
		e f	B2.8. Ingresos e custos da empresa: clasificación. B2.9. Resultados da empresa.	B2.4. Determinar, para un caso sinxelo, a estrutura de ingresos e custos dunha empresa, calculando o seu beneficio.	ECB2.4.2. Distingue os ingresos e os custos dunha empresa, calcula o seu beneficio ou a súa perda, aplicando razoamentos matemáticos, e interpreta os resultados.	Realiza cálculos simples dos beneficios/perdas dunha empresa.	PROCEDEMENTOS: OS INSTRUMENTOS: STA
		a e f	B2.10. Obrigas fiscais das empresas.	B2.5. Diferenciar os impostos que afectan as empresas e a importancia do cumprimento das obrigas fiscais.	ECB2.5.1. Identifica as obrigas fiscais das empresas segundo a súa forma xurídica e as actividades, e sinala o funcionamento básico dos impostos e as principais diferenzas entre eles.	Distingue os principais impostos que gravan a actividade empresarial.	PROCEDEMENTOS: PE / C INSTRUMENTOS: PO / C

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
					ECB2.5.2. Valora a achega que para a riqueza nacional supón a carga impositiva que soportan as empresas.	Reflexiona sobre as consecuencias do pago de impostos no benestar colectivo.	PROCEDEMENTOS: IOA INSTRUMENTOS: PC
Bloque 3. Economía persoal							
2º Av.	5	d e f	B3.1. Orzamento persoal. Control de ingresos e gastos. B3.2. Xestión do orzamento. Obxectivos e prioridades.	B3.1. Realizar un orzamento persoal distinguindo entre os tipos de ingresos e gastos, e controlar o seu grao de cumprimento e as posibles necesidades de adaptación.	ECB3.1.1. Elabora un orzamento ou plan financeiro persoal, identificando os ingresos e os gastos integrantes, e realiza o seu seguimento.	Clasifica ingresos e gastos persoais, e elabora un orzamento.	PROCEDEMENTOS: APA INSTRUMENTOS: REP
					ECB3.1.2. Utiliza ferramentas informáticas na preparación e desenvolvemento dun orzamento ou plan financeiro personalizado.	Confecciona un orzamento nunha folla de cálculo.	PROCEDEMENTOS: APA INSTRUMENTOS: REP
					ECB3.1.3 Manexa gráficos de análise que permiten comparar unha realidade personalizada coas previsións establecidas.	Utiliza gráficos da folla de cálculo para analizar o orzamento.	PROCEDEMENTOS: APA INSTRUMENTOS: REP
		a d m	B3.3. Planificación económico- financeira: necesidades económicas nas	B3.2. Decidir con racionalidade ante as alternativas económicas da vida persoal, e relacionalas co benestar propio e social.	ECB3.2.1. Comprende as necesidades de planificación e do manexo de asuntos financeiros ao longo da vida. Esa planificación vincúlase á previsión realizada	Reflexiona sobre a conveniencia dunha planificación financeira no ámbito persoal.	PROCEDEMENTOS: OS INSTRUMENTOS: STA

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
			etapas da vida.		en cada etapa, de acordo coas decisións tomadas e a marcha da actividade económica nacional.		
2ª Av.	6	a f	B3.4. Aforro e endebedamento. Os plans de pensións. B3.5. Risco e diversificación.	B3.3. Expresar unha actitude positiva cara ao aforro, e empregar o aforro como medio para alcanzar diversos obxectivos.	ECB3.3.1. Recoñece e explica a relevancia do aforro e do control do gasto.	Entende a utilidade do aforro.	PROCEDEMENTOS: OS INSTRUMENTOS: STA
					ECB3.3.2. Analiza as vantaxes e inconvenientes do endebedamento, valorando o risco e seleccionando a decisión máis axeitada para cada momento.	Valora a decisión de endebedamento.	PROCEDEMENTOS: C / PE INSTRUMENTOS: C / PO
		a b e f g	B3.6. O diñeiro. B3.7. Contratos financeiros: contas e tarxetas de débito e crédito. B3.8. Relacións no mercado financeiro: información e negociación. B3.9. Implicacións dos contratos financeiros.	B3.4. Recoñecer o funcionamento básico do diñeiro e diferenciar os tipos de contas bancarias e de tarxetas emitidas como medios de pagamento, e valorar a oportunidade do seu uso con garantías e responsabilidade.	ECB3.4.1. Comprende os termos fundamentais e describe o funcionamento das contas na operativa bancaria.	Coñece as funcións do diñeiro. Diferenza os tipos de diñeiro.	PROCEDEMENTOS: PE INSTRUMENTOS: PO
					ECB3.4.2. Valora e comproba a necesidade de interpretar as cláusulas dos contratos bancarios para coñecer os dereitos e as obrigas que se derivan delas, así como a importancia de operar en condicións de seguridade cando se empregan procedementos telemáticos.	Coñece as regras básicas de seguridade a ter en conta en relación coa operativa financeira e comercial a través de Internet.	PROCEDEMENTOS: OS INSTRUMENTOS: STA

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
2ª Av.	6		Dereitos e responsabilidades dos/das consumidores/as no mercado financeiro.		ECB3.4.3. Recoñece a capacidade de negociación coas entidades financeiras e analiza os procedementos de reclamación ante estas.	Coñece o procedemento e as entidades ante as que reclamar en función do tipo de produto.	PROCEDEMENTOS: OS INSTRUMENTOS: STA
					ECB3.4.4. Identifica e explica as modalidades de tarxetas bancarias, así como os elementos e os procedementos que garanten a seguridade na súa operativa.	Diferenza os tipos de tarxetas bancarias.	PROCEDEMENTOS: C INSTRUMENTOS: C
		e f g	B3.10. O seguro como medio para a cobertura de riscos. Tipoloxía de seguros.	B3.5. Coñecer o concepto de seguro e a súa finalidade.	ECB3.5.1. Identifica, describe e clasifica os tipos de seguros segundo os riscos ou as situacións adversas nas etapas da vida.	Explica que é un seguro e para que serve. Distingue distintos tipos de seguro.	PROCEDEMENTOS: C INSTRUMENTOS: C
Bloque 4. Economía e ingresos e gastos do Estado							
2ª Av.	7	a b e f g ñ	B4.1. Orzamentos públicos: ingresos e gastos do Estado.	B4.1. Recoñecer e analizar a procedencia das principais fontes de ingresos e gastos do Estado, e interpretar gráficos onde se amose esa distribución.	ECB4.1.1. Identifica as vías de onde proceden os ingresos do Estado, así como as principais áreas dos gastos do Estado, e comenta as súas relacións.	Recoñece os principais ingresos e gastos do Estado.	PROCEDEMENTOS: PE / C INSTRUMENTOS: PO / C
					ECB4.1.2. Analiza e interpreta datos e gráficos de contido económico relacionados cos ingresos e os gastos do	Interpreta gráficas con información sobre gastos e ingresos públicos.	PROCEDEMENTOS: OS INSTRUMENTOS:

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
2ª Av.	7				Estado.		STA
					ECB4.1.3. Distingue nos ciclos económicos o comportamento dos ingresos e dos gastos públicos, así como os efectos que se poden producir ao longo do tempo.	Comprende o comportamento dos gastos e ingresos públicos nas fases de expansión e contracción da economía.	PROCEDEMENTOS: OS INSTRUMENTOS: STA
					ECB4.1.4. Describe o contido dos orzamentos públicos e argumenta a necesidade de prever os ingresos e os gastos, e controlar a súa execución.	Clasificación económica do gasto público.	PROCEDEMENTOS: PE / C INSTRUMENTOS: PO / C
		a e f	B4.2. A débeda pública e o déficit público.	B4.2. Diferenciar e explicar os conceptos de débeda pública e déficit público.	ECB4.2.1. Comprende e expresa as diferenzas entre os conceptos de débeda pública e déficit público, así como a relación que se produce entre eles.	Coñece e diferenza os conceptos de déficit público e débeda pública, e relaciónaos.	PROCEDEMENTOS: PE / C INSTRUMENTOS: PO / C
	a c d	B4.3. Desigualdades económicas e distribución da renda.	B4.3. Determinar o impacto para a sociedade da desigualdade da renda e estudar as ferramentas	ECB4.3.1. Coñece e describe os efectos da desigualdade da renda e os instrumentos de redistribución desta.	Recoñece a importancia da función redistributiva do Estado como factor de equidade.	PROCEDEMENTOS: APA INSTRUMENTOS: Texto escrito (TE)	

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
		e f		de redistribución da renda.	ECB4.3.2. Interpreta gráficos representativos da distribución da renda.	Comprende o significado da curva de Lorenz.	PROCEDEMENTOS: PE INSTRUMENTOS: PO
Bloque 5. Economía e tipos de xuro, inflación e desemprego							
2ª Av.	8	a c e f	B5.4. Desemprego: clasificación e consecuencias. B5.5. Causas do desemprego e políticas contra o desemprego. O desemprego en Galicia. B5.6. Perspectivas da ocupación.	B5.2. Valorar opcións de políticas macroeconómicas para facer fronte ao desemprego.	ECB5.2.1. Describe as causas do desemprego e valora as súas principais repercusións económicas e sociais.	Entende as posibles causas do desemprego e coñece as súas consecuencias.	PROCEDEMENTOS: PE/ C INSTRUMENTOS: PO / C
					ECB5.2.2. Analiza os datos de desemprego en España e as políticas contra o desemprego.	Calcula e interpreta as taxas de actividade e desemprego.	PROCEDEMENTOS: PE/ APA INSTRUMENTOS: PO / REP
					ECB5.2.3. Investiga e recoñece vieiros e tendencias de emprego.	Investiga ocupacións nas que medra o emprego.	PROCEDEMENTOS: OS INSTRUMENTOS: STA
3ª Av.	9	a c e	B5.1. Tipos de xuro. B5.2. Inflación. B5.3. Consecuencias	B5.1. Diferenciar as magnitudes de tipos de xuro, inflación e desemprego, analizar as relacións entre elas e interpretar	ECB5.1.1. Describe as causas da inflación e valora as súas principais repercusións económicas e sociais.	Identifica as causas e consecuencias da inflación e da deflación.	PROCEDEMENTOS: PE / C INSTRUMENTOS: PO / C

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
3ª Av.	9	f	dos cambios nos tipos de xuro e inflación.	datos e gráficos vinculados con esas magnitudes.	ECB5.1.2. Explica o funcionamento dos tipos de interese e as consecuencias da súa variación para a marcha da economía.	Explica como inflúen os tipos de xuro na demanda.	PROCEDEMENTOS: PE INSTRUMENTOS: PO
					ECB5.1.3. Valora e interpreta datos e gráficos de contido económico relacionados cos tipos de xuro, inflación e desemprego.	Interpreta datos e gráficos da evolución de tipos de xuro, desemprego ou inflación.	PROCEDEMENTOS: OS INSTRUMENTOS: STA

Bloque 6. Economía internacional

3ª Av.	10	a e f m	B6.2. Comercio internacional. B6.3. Integración económica e monetaria europea.	B6.1. Valorar o impacto da globalización económica, do comercio internacional e dos procesos de integración económica na calidade de vida das persoas e no ambiente.	ECB6.1.1. Valora o grao de interconexión das economías de todos os países do mundo e aplica a perspectiva global para emitir xuízos críticos.	Analiza o fenómeno da globalización dende unha perspectiva crítica.	PROCEDEMENTOS: APA INSTRUMENTOS: POR
					ECB6.1.2. Explica as razóns que xustifican o intercambio económico entre países e que inflúen nel.	Explica as causas do comercio.	PROCEDEMENTOS: PE INSTRUMENTOS: PO
					ECB6.1.4. Recoñece e enumera vantaxes e inconvenientes do proceso de integración económica e monetaria da Unión Europea.	Comprende o proceso de integración europea e algunhas das súas consecuencias.	PROCEDEMENTOS: C INSTRUMENTOS: C

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
3ª Av.	11	a e f m	B6.1. Globalización económica. B6.4. Economía e ambiente: sustentabilidade.	B6.1. Valorar o impacto da globalización económica, do comercio internacional e dos procesos de integración económica na calidade de vida das persoas e no ambiente.	ECB6.1.1. Valora o grao de interconexión das economías de todos os países do mundo e aplica a perspectiva global para emitir xuízos críticos.	Analiza o fenómeno da globalización dende unha perspectiva crítica.	PROCEDEMENTOS: APA INSTRUMENTOS: POR
					ECB6.1.3. Analiza e presenta acontecementos económicos contemporáneos no contexto da globalización e o comercio internacional.	Coñece os trazos básicos do TTIP, que a UE ía asinar con EEUU.	PROCEDEMENTOS: APA INSTRUMENTOS: POR
					ECB6.1.5. Reflexiona sobre os problemas ambientais e a súa relación co impacto económico internacional, e analiza as posibilidades dun desenvolvemento sustentable.	Recoñece a importancia do desenvolvemento sustentable.	PROCEDEMENTOS: APA INSTRUMENTOS: TE

PROCEDEMENTO DE AVALIACIÓN	CLAVE	INSTRUMENTO DE AVALIACIÓN	CLAVE
Proba específica	PE	Proba obxectiva Resolución de exercicios e problemas	PO REP
Observación sistemática	OS	Seguimento do traballo na aula	STA
Análise de producións do alumnado	APA	Resolución de exercicios e problemas Producións orais Textos escritos	REP POR TE
Cuestionario	C	Cuestionario aberto/pechado	C
Intercambios orais co alumnado	IOA	Posta en común	PC

5.6. Metodoloxía

En xeral, en cada Unidade Didáctica, unha vez presentados os seus contidos e indagado o nivel de coñecementos previos do alumnado, procederase do seguinte xeito:

- Exposición e explicación organizada dos contidos, establecendo unha secuencia lóxica entre eles sen perder de vista a súa interconexión.
- Proposta de cuestións que conecten os contidos coa realidade coñecida.
- Elaboración de cadros e esquemas que faciliten a comprensión.
- Resolución de actividades de reforzo e ampliación ao final de cada unidade didáctica.
- Lectura e comentario de artigos e noticias de actualidade económica.

Tódolos contidos estarán a disposición do alumnado na aula virtual do centro.

5.7. Materiais e recursos didácticos

- ✓ Bibliografía de consulta.
- ✓ Apuntes elaborados a partir das explicacións dadas na aula, así como exercicios e actividades traballados e comentados na clase.
- ✓ Artigos e novas aparecidos nos xornais.
- ✓ Consulta de webs que ofrecen información e datos de carácter económico.
- ✓ Documentais e outros recursos audiovisuais de interese para os contidos tratados.

5.8. Criterios sobre a avaliación, cualificación e promoción do alumnado

Avaliación continua.

Á hora de avaliar ao alumnado, teranse en conta as probas escritas individuais e periódicas realizadas, a valoración da atención, actitude e traballo diario do alumno ou alumna, e os traballos especiais, individuais ou de grupo, cando os haxa.

Con carácter xeral, realizarase unha proba escrita cada dúas unidades didácticas, a non ser que, dada a extensión dalgunha unidade en concreto, se poida realizar a proba desa única unidade (unidades 4 e 7, en concreto). En cada avaliación celebraranse como mínimo dúas probas escritas. A valoración de cada unha das cuestións recollidas na proba escrita será coñecida polo alumnado no momento de realizala.

Para a obtención dunha puntuación numérica de 5 na avaliación ordinaria será preciso que o alumno ou alumna acade unha cualificación mínima de 5 en todas e cada unha das probas realizadas. Está prevista a realización de probas de recuperación ao remate de cada un dos ciclos avaliadores.

Excepcionalmente, poderase obter unha cualificación de 5 nun trimestre sen ter aprobado todos e cada un dos exames realizados nese trimestre, sempre que como mínimo se chegue a unha puntuación media nas probas escritas de 4,50 puntos, e a actitude, traballo e participación xustifiquen o 0,50 restante.

Avaliación final.

Ao remate do terceiro trimestre, entre o 19 e o 21 de xuño, farase unha proba final de recuperación, á que terá que presentarse o alumnado que teña algunha avaliación suspensa. Consistirá nunha proba escrita na que o alumnado recuperará, de ser o caso, a avaliación ou avaliacións que teña suspensas.

Nas clases que se imparten entre a terceira avaliación (que se celebrará a partir do 5 de xuño) e a data da proba final, realizaranse actividades de recuperación e de reforzo para o alumnado suspenso de cara á superación de dita proba final.

Criterios de cualificación.

Cada estándar de aprendizaxe valorarase entre 1 e 0 puntos, considerándose acadado se a puntuación do mesmo é de 0,5. Para valorar o grao de consecución de cada estándar, aplicarase a seguinte escala:

INDICADOR DE LOGRO	VALORACIÓN
Cuestión non respondida ou resposta non pertinente	0
Apórtase información insuficiente	0,25
Apórtase información suficiente, pero nun grao mínimo	0,50
Apórtase información que supera o grao mínimo pero incompleta ou con algún erro	0,75
Apórtase información completa e sen fallos	1

Cada estándar ten o mesmo peso ou ponderación (2,22% sobre o total). Tendo en conta a súa distribución estimada por avaliacións, o peso dos estándares quedaría como segue:

Avaliación	Primeira	Segunda	Terceira	Final
Nº estándares	16	21	8	45
% ponderación de cada avaliación na avaliación final	35,6 %	46,7 %	17,8 %	100%

Se expresamos o peso dos estándares por bloques de contidos, teremos a seguinte distribución:

Bloque de materia	Nº estándares asociados	Avaliación	Ponderación do bloque no total
Bloque 1 (temas 1,2)	7	1ª	15%
Bloque 2 (temas 3,4)	9		20%
Bloque 3 (temas 5,6)	11	2ª	25%
Bloque 4 (tema 7)	7		15%
Bloque 5 (temas 8,9)	3		15%
	3	3ª	
Bloque 6 (temas 10,11)	5		10%
	45		100%

A cualificación de cada avaliación vaise obter a partir da consideración das seguintes ponderacións:

PROCEDEMENTO	COMENTARIO	PONDERACIÓN
Proba específica	Proba escrita con contidos teórico-prácticos. A valoración de cada unha das cuestións recollidas na proba coñecerase no momento de realizala.	80%
Análise de producións do alumnado	Resolución de exercicios e problemas, exposicións orais, textos escritos, cuestionarios. As cuestións propostas para casa tráense contestadas Nas producións escritas esixírase boa presentación e limpeza.	15%
Observación e rexistro	Traballo en clase: seguimento das explicacións, realización das tarefas encomendadas. Participación na clase: fanse achegas cando o solicita a profesora; pregúntanse dúbidas relacionadas coa materia. Comportamento na aula: valoráranse negativamente as interrupcións do normal desenvolvemento da clase.	5%

En tódalas probas escritas valorárase a expresión do alumnado. Como medida encamiñada á mellora da expresión escrita, poderán ser obxecto de penalización as faltas de ortografía cometidas (0,1 punto por falta leve e 0,2 puntos por falta grave, ata un máximo de 2 puntos). Dita penalización poderá non materializarse se, sinalada a falta, o propio alumno ou alumna se auto-corrixe.

5.9. Avaliación inicial

Nas sesións iniciais do curso levarase a cabo unha avaliación inicial consistente nunha proba para valorar os coñecementos previos do alumnado, así como as súas capacidades de expresión escrita, comprensión e razoamento. Esta proba servirá tamén para a detección de alumnado con posibles dificultades de aprendizaxe ou con capacidades superiores á media do grupo.

5.10. Medidas de atención á diversidade

A atención á diversidade é a resposta educativa axeitada ás distintas necesidades, intereses e capacidades que poida presentar o alumnado. No suposto de contar con alumnos con necesidades educativas especiais, será preciso adaptar metodoloxía, contidos e actividades ás capacidades e limitacións dos citados alumnos, aínda tratándose dunha etapa na que o ensino non é obrigatorio.

De identificar distintos ritmos de aprendizaxe do alumnado, será necesario propor actividades de aprendizaxe diferenciadas:

- ✓ Actividades de reforzo: abordaranse os conceptos claves da unidade, permitindo a adaptación para aquel alumnado que teña dificultades para alcanzar os coñecementos traballados.
- ✓ Actividades de ampliación: por exemplo, indicacións de textos de lectura para alumnado máis avantaxado, que lle permitan profundar nalgún aspecto concreto, favorecendo así o traballo autónomo.

6. Iniciación á Actividade Emprendedora e Empresarial

6.1. Introducción

Esta materia vai dirixida, como materia troncal de opción, ao alumnado de 4º ESO que curse a opción de ensinanzas profesionais. Pretende facilitar a inserción do alumnado no mercado laboral, sexa por conta allea ou por conta propia. Os nosos propósitos: que os estudantes poidan definir un itinerario que lles permita alcanzar metas persoais e profesionais; que coñezan as normas que rexen a relación laboral; que se familiaricen coas áreas da empresa e o seu funcionamento, para o que traballarán a nivel básico un proxecto empresarial; e por último, que estuden os aspectos esenciais na constitución real dunha empresa (forma xurídica, financiamento, viabilidade do proxecto, impostos).

6.2. Obxectivos da materia Iniciación á Actividade Emprendedora e Empresarial

1. Investigar sobre os intereses e calidades persoais en relación ás demandas dos distintos postos de traballo e actividades empresariais.
2. Ir tomando decisións sobre o itinerario profesional propio en relación a seus intereses e calidades persoais previamente investigados e relacionados co emprego.
3. Coñecer os dereitos e deberes laborais dos traballadores, así como a acción do Estado e da Seguridade Social na protección das persoas empregadas e a necesidade da prevención dos riscos laborais.
4. Crear un proxecto de empresa, identificando os distintos factores que inciden sobre a mesma, así como a incidencia desta sobre a sociedade, a súa importancia como axente de produción de bens e servizos, o contorno empresarial ou a estrutura interna da empresa, entre outros.
5. Ser quen de recompilar información e tramitala de xeito adecuado, atendendo ás solicitudes de documentación derivadas da posta en marcha da empresa por parte das Administracións Públicas.

6. Coñecer as principais formas xurídicas da empresa e ser conscientes da prescrición legal de adoptar unha delas, así como saber os distintos requisitos asociados ás mesmas.
7. Identificar as distintas fontes de financiamento, diferenciando o financiamento propio e alleo, e coñecer a posibilidade de obtención de financiamento a través dunha Administración Pública.
8. Determinar os investimentos necesarios analizando as distintas partidas recollidas nun Balance de Situación.
9. Coñecer as obrigas fiscais e de Seguridade Social das empresas.

6.3. Relación entre estándares de aprendizaxe e competencias ás que contribúen

Relación entre estándares de aprendizaxe avaliados e competencias a que contribúen							
ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE						
Bloque 1. Autonomía persoal, liderado e innovación	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
IAEEB1.1.1. Identifica as calidades persoais, as actitudes, as aspiracións e a formación propias das persoas con iniciativa emprendedora, e describe a actividade dos/das empresarios/as e o seu papel na xeración de traballo e benestar social.				X		X	
IAEEB1.1.2. Investiga con medios telemáticos as áreas de actividade profesional do seu contorno, os tipos de empresa que as desenvolven e os postos de traballo en cada unha, razoando os requisitos para o desempeño profesional en cada un deles.			X	X		X	
IAEEB1.2.1. Deseña un proxecto de carreira profesional propia relacionando as posibilidades do ámbito coas calidades e as aspiracións persoais, e valorando a opción do autoemprego e a necesidade de formación ao longo da vida.				X		X	
IAEEB1.3.1. Identifica as normas e as institucións que interveñen nas relacións entre os/as traballadores/as e as empresas, en relación co funcionamento do mercado de traballo.					X	X	
IAEEB1.3.2. Distingue os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e compróboas en contratos de traballo e documentos de negociación colectiva.		X			X	X	
IAEEB1.3.3. Describe as bases do sistema da Seguridade Social e as obrigas dos/das traballadores/as e dos/das empresarios/as dentro deste, así como as prestacións mediante procuras nas web institucionais, valorando a súa acción protectora ante as continxencias cubertas.	X				X	X	
IAEEB1.3.4. Identifica as situacións de risco laboral máis habituais nos sectores de actividade económica máis salientables no ámbito, e indica os métodos de prevención legalmente		X		X		X	

establecidos, así como as técnicas de primeiros auxilios aplicables en caso de accidente ou dano.							
ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE						
Bloque 2. Proxecto de empresa	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
IAEEB2.1.1. Determina a oportunidade dun proxecto de empresa, identificando as características e tomando parte na actividade que a empresa desenvolve.				X		X	
IAEEB2.1.2. Identifica as características internas e externas da empresa en proxecto, así como os elementos que constitúen o contorno específico desta (mercado, provedores/as, clientela, sistemas de produción e/ou comercialización, almacenaxe, etc.).		X	X			X	
IAEEB2.1.3. Describe a relación da empresa proxectada co seu sector, a súa estrutura organizativa e as funcións de cada departamento, e identifica os procedementos de traballo no desenvolvemento do proceso produtivo ou comercial.	X	X				X	
ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE						
	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
IAEEB2.1.4. Elabora documentos para a planificación das funcións da empresa en proxecto, tanto a longo como a curto prazo.	X	X				X	
IAEEB2.2.1. Manexa como usuario/a de nivel básico aplicacións informáticas de control e seguimento de clientela, provedores/as e outros, aplicando as técnicas básicas de contabilidade, xestión financeira e comercial e administración de persoal, para a organización da información da empresa proxectada.		X	X	X			
IAEEB2.2.2. Transmite información entre as áreas e a clientela da empresa en proxecto, recoñecendo e aplicando técnicas de comunicación e negociación, e aplicando o tratamento protocolario axeitado mediante medios telemáticos e presenciais.	X	X	X			X	

IAEEB2.3.1. Crea materiais publicitarios e para a difusión dos produtos e/ou servizos obxecto do proxecto, e elabora un plan de comunicación en internet e en redes sociais, aplicando os principios do márketing.	X	X	X			X	
IAEEB2.3.2. Desenvolve tarefas de produción e/ou comercialización na empresa en proxecto segundo os plans de control prefixados: simulando a toma de decisións para cumprir os prazos e os obxectivos establecidos e propondo melloras, mediante o traballo en equipo.		X	X	X		X	
ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE						
	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
IAEEB2.3.3. Compila datos sobre os apoios á creación de empresas tanto do contorno próximo como do territorial, estatal ou europeo, e selecciona as posibilidades que se axusten ao proxecto de empresa formulado.		X	X			X	
ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE						
	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
Bloque 3. Finanzas							
IAEEB3.1.1. Distingue as formas xurídicas das empresas e indica as esixencias de capital e responsabilidades propias de cada tipo.		X				X	
IAEEB3.1.2. Identifica e enumera as administracións públicas implicadas na posta en marcha de empresas, e compila por vía telemática os principais documentos necesarios para a posta en funcionamento.		X	X			X	
IAEEB3.1.3. Valora as tarefas de apoio, rexistro, control e fiscalización que realizan as autoridades no proceso de creación de empresas, e describe os trámites que se deben realizar.		X			X		
IAEEB3.1.4. Selecciona a forma xurídica máis axeitada en cada caso segundo a actividade que		X		X		X	

se vaia desenvolver, o número de emprendedores/as, o alcance da responsabilidade que se vaia asumir, a complexidade organizativa, a dispoñibilidade financeira e a fiscalidade.							
ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE						
	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
IAEEB3.2.1. Determina os investimentos necesarios para a posta en marcha dunha empresa, e distingue as principais partidas relacionadas nun balance de situación.		X	X			X	
IAEEB3.2.2. Caracteriza de xeito básico as posibilidades de financiamento das empresas, diferenciando o financiamento externo e o interno, a curto e a longo prazo, así como o custo de cada unha e as implicacións na marcha da empresa.		X	X			X	
IAEEB3.3.1. Presenta un estudo de viabilidade económico- financeiro a medio prazo do proxecto de empresa, aplicando condicións reais de produtos financeiros analizados e previsións de vendas, segundo un estudo do ámbito mediante unha aplicación informática tipo folla de cálculo, manexando razóns financeiras básicas.		X	X	X		X	
IAEEB3.3.2. Analiza os produtos financeiros máis axeitados de entre as entidades financeiras do ámbito para cada tipo de empresa, valorando o custo e o risco de cada un, e selecciona os máis acaído para o proxecto de empresa.		X	X	X		X	
IAEEB3.3.3. Identifica as obrigas fiscais das empresas segundo a súa actividade e a súa forma xurídica, sinala o funcionamento básico do IAE, IVE, IRPF e IS, e indica as principais diferenzas entre eles.		X	X			X	
IAEEB3.3.4. Valora a achega que supón a carga impositiva das empresas á riqueza nacional e ao sostemento das cargas do Estado.				X	X		

6.4. Contidos. Secuenciación e temporización

Establécese a seguinte **secuenciación** de contidos en **Unidades Didácticas**:

Bloque 1. Autonomía persoal, liderado e innovación	
U.D. 1	Espírito emprendedor
U.D. 2	Constrúe o teu futuro
U.D. 3	As relacións laborais
Bloque 2. Proxecto de empresa	
U.D. 4	Plan de empresa
U.D. 5	Información na empresa
U.D. 6	Actividades na empresa. Producción. Comercialización
U.D. 7	Axudas e apoio á creación de empresas
Bloque 3. Finanzas	
U.D. 8	Forma xurídica
U.D. 9	Financiamento. Planificación financeira
U.D. 10	Fiscalidade empresarial

A materia desenvolverase en tres sesións semanais de 50 minutos cada unha. O número aproximado de sesións lectivas neste curso 22_23, ata a data establecida no calendario escolar para as sesións de avaliación final ordinaria (a partir do 5 de xuño), é de 97; resérvanse 13 á realización das diferentes probas e exames (9), presentación da materia (1), corrección de exames e entrega de cualificacións (3) . Está prevista a seguinte distribución temporal :

1ª avaliación (aproximadamente 37 sesións) : Unidades Didácticas 1 a 4.

2ª avaliación (aproximadamente 30 sesións) : Unidades Didácticas 5, 6, 7, 8.

3ª avaliación (aproximadamente 17 sesións) : Unidades Didácticas 9, 10.

O período comprendido entre o 5 e o 21 de xuño de 2023 dedicárase á preparación e realización das probas extraordinarias, e a actividades de apoio, reforzo, recuperación e ampliación.

A temporización é meramente orientativa. A dinámica da aula e as necesidades do alumnado que a integra poden na práctica xustificar axustes na mesma.

6.5. Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliado de: temporización, grao mínimo de consecución para superar a materia, procedementos e instrumentos de avaliación

Procedementos e instrumentos de avaliación.

Os procedementos de avaliación que se utilicen van permitir a integración das competencias clave nun marco de avaliación coherente.

Á hora de avaliar ao alumnado, teranse en conta as producións do alumnado, tanto escritas como orais, a valoración da atención, actitude e traballo diario do alumno ou alumna, os traballos individuais ou de grupo, e as probas específicas realizadas, como mínimo unha por trimestre. En particular, o alumnado terá que realizar a partires do 2º trimestre un plan de empresa sinxelo, e no 2º ou 3º trimestre un traballo escrito ou unha proba escrita dun libro relacionado coa materia.

PROCEDEMENTOS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
Observación	Escalas de observación para valorar o traballo na aula: actividades realizadas, resposta ás cuestións propostas pola profesora sobre os contidos tratados previamente; participación do alumno/a.
Análise das producións do alumnado	Cuestionarios abertos/pechados; resumos; textos escritos; producións orais. Traballos de aplicación e síntese.
Probas específicas	Probas obxectivas

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
Bloque 1. Autonomía persoal, liderado e innovación							
a Av.	1	e g	B1.1. Autonomía e autocoñecemento. A iniciativa emprendedora e o/a empresario/a na sociedade. B1.2. Intereses, aptitudes e motivacións persoais para a carreira profesional.	B1.1. Describir as calidades persoais e as destrezas asociadas á iniciativa emprendedora, analizando os requisitos de distintos postos de traballo e actividades empresariais.	IAEEB1.1.1. Identifica as calidades persoais, as actitudes, as aspiracións e a formación propias das persoas con iniciativa emprendedora, e describe a actividade dos/das empresarios/as e o seu papel na xeración de traballo e benestar social.	Diferenza entre emprendedor e empresario. Identifica distintas calidades persoais dos emprendedores. Recoñece distintos mitos en torno ao emprendedor.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado Observación sistemática INSTRUMENTOS: Textos escritos Seguimento do traballo na aula
					IAEEB1.1.2. Investiga con medios telemáticos as áreas de actividade profesional do seu contorno, os tipos de empresa que as desenvolven e os postos de traballo en cada unha, razoando os requisitos para o desempeño profesional en cada un deles.	Busca información en Internet sobre a actividade e os perfís profesionais demandados por unha empresa do contorno.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado Observación sistemática INSTRUMENTOS: Textos escritos Seguimento do traballo na aula
	2	b g	B1.3. Itinerarios formativos e carreiras profesionais. Proceso de procura de emprego en empresas do sector. Autoemprego. Proceso de toma de	B1.2. Tomar decisións sobre o itinerario vital propio comprendendo as posibilidades de emprego, o autoemprego e a carreira profesional, en relación coas habilidades persoais e as alternativas de formación e	IAEEB1.2.1. Deseña un proxecto de carreira profesional propia relacionando as posibilidades do ámbito coas calidades e as aspiracións persoais, e valorando a opción do autoemprego e a necesidade de formación ao longo da vida.	Deseñar o itinerario formativo propio. Valorar as distintas alternativas laborais que se poden presentar.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado Observación sistemática INSTRUMENTOS: Textos escritos Seguimento do traballo na aula

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
1ª Av.			decisións sobre o itinerario persoal.	aprendizaxe ao longo da vida.			
3	a c g m		B1.4. Dereito do traballo.	B1.3. Actuar como futuro/a traballador/a responsable coñecendo os seus dereitos e deberes como tal, valorando a acción do Estado e da Seguridade Social na protección da persoa empregada, e comprendendo a necesidade de protección dos riscos laborais.	IAEEB1.3.1. Identifica as normas e as institucións que interveñen nas relacións entre os/as traballadores/as e as empresas, en relación co funcionamento do mercado de traballo.	Identifica os colectivos que participan no mercado de traballo. Calcula e interpreta a taxa de desemprego.	PROCEDEMENTOS: Cuestionario Observación sistemática INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto/pechado Seguimento do traballo na aula
			B1.5. Dereitos e deberes derivados da relación laboral.		IAEEB1.3.2. Distingue os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e compróboas en contratos de traballo e documentos de negociación colectiva.	Identifica dereitos e deberes básicos da relación laboral. Coñece os tipos de contratación existentes e os aspectos básicos do contrato de traballo.	PROCEDEMENTOS: Cuestionario Observación sistemática INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto/pechado Seguimento do traballo na aula
			B1.6. Contrato de traballo e negociación colectiva.		IAEEB1.3.3. Describe as bases do sistema da Seguridade Social e as obrigas dos/das traballadores/as e dos/das empresarios/as	Describe o funcionamento do sistema: obrigados a cotizar,	PROCEDEMENTOS: Cuestionario Observación sistemática
			B1.7. Seguridade Social. Sistema de protección. Emprego e desemprego.				
			B1.8. Protección do/da traballador/a e beneficios sociais.				
			B1.9. Riscos laborais. Normas. Planificación				

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
1ª Av.	3		da protección na empresa.		dentro deste, así como as prestacións mediante procuras nas web institucionais, valorando a súa acción protectora ante as continxencias cubertas.	prestacións; continxencias.	INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto/pechado Seguimento do traballo na aula
					IAEEB1.3.4. Identifica as situacións de risco laboral máis habituais nos sectores de actividade económica máis salientables no ámbito, e indica os métodos de prevención legalmente establecidos, así como as técnicas de primeiros auxilios aplicables en caso de accidente ou dano.	Identifica situacións de risco laboral e indica medidas preventivas.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado Observación sistemática INSTRUMENTOS: Producións orais Seguimento do traballo na aula

Bloque 2. Proxecto de empresa

1ª Av.	4	d g	B2.1. Idea de proxecto de empresa. Avaliación da idea. O contorno e o papel social da empresa. B2.2. Elementos e estrutura da empresa. B2.3. Plan de empresa. B2.4. Planificación na	B2.1. Crear un proxecto de empresa na aula e describir as características internas e a súa relación co contorno, así como a súa función social, identificando os elementos que constitúen a súa rede loxística como provedores/as, clientela, sistemas de produción e comercialización, redes de	IAEEB2.1.1. Determina a oportunidade dun proxecto de empresa, identificando as características e tomando parte na actividade que a empresa desenvolve.	Define e avalía unha idea de negocio.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado Observación sistemática INSTRUMENTOS: Traballo de aplicación e síntese Seguimento do traballo na aula
					IAEEB2.1.2. Identifica as características internas e externas da empresa en proxecto, así como os elementos que	Identifica elementos da empresa. Diferenza entre contorno	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado Cuestionario

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
1ª Av.	4		empresa.	almacenaxe, etc.	constitúen o contorno específico desta (mercado, provedores/as, clientela, sistemas de produción e/ou comercialización, almacenaxe, etc.).	xeral e específico, e analiza este último.	Observación sistemática INSTRUMENTOS: Traballo de aplicación e síntese Cuestionario aberto/pechado Seguimento do traballo na aula
					IAEEB2.1.3. Describe a relación da empresa proxectada co seu sector, a súa estrutura organizativa e as funcións de cada departamento, e identifica os procedementos de traballo no desenvolvemento do proceso produtivo ou comercial.	Describe actividade, mercado, produto, e define a estrutura organizativa do seu proxecto.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado Observación sistemática INSTRUMENTOS: Traballo de aplicación e síntese Seguimento do traballo na aula
					IAEEB2.1.4. Elabora documentos para a planificación das funcións da empresa en proxecto, tanto a longo como a curto prazo.	Elabora un DAFO da idea de negocio propia.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado Observación sistemática INSTRUMENTOS: Traballo de aplicación e síntese Seguimento do traballo na aula
	5	b g h	B2.5. Información na empresa. Información contable. Información de recursos humanos. Documentos	B2.2. Identificar e organizar a información das áreas da empresa en proxecto aplicando os métodos correspondentes á tramitación documental	IAEEB2.2.1. Manexa como usuario/a de nivel básico aplicacións informáticas de control e seguimento de clientela, provedores/as e outros, aplicando as técnicas básicas de contabilidade, xestión	Toma de contacto con algunha aplicación contable sinxela.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado Observación sistemática INSTRUMENTOS: Traballo de aplicación

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
2ª Av.	5		comerciais de cobramento e pagamento. Arquivo.	empresarial.	financeira e comercial e administración de persoal, para a organización da información da empresa proxectada.		Seguimento do traballo na aula
					IAEEB2.2.2. Transmite información entre as áreas e a clientela da empresa en proxecto, recoñecendo e aplicando técnicas de comunicación e negociación, e aplicando o tratamento protocolario axeitado mediante medios telemáticos e presenciais.	Identifica os principais documentos comerciais e de cobro e pago.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado Observación sistemática INSTRUMENTOS: Cumprimentación de documentos Seguimento do traballo na aula
	6, 7	g h l	B2.6. Actividades na empresa. Función de produción. Función comercial e de marketing. B2.7. Axudas e apoio á creación de empresas.	B2.3. Realizar actividades de produción e comercialización propias da empresa proxectada, aplicando técnicas de comunicación e traballo en equipo.	IAEEB2.3.1. Crea materiais publicitarios e para a difusión dos produtos e/ou servizos obxecto do proxecto, e elabora un plan de comunicación en internet e en redes sociais, aplicando os principios do marketing.	Deseño de marca, logo e eslogan publicitario. Definición da estratexia de marca.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado Observación sistemática INSTRUMENTOS: Traballo de aplicación e síntese Seguimento do traballo na aula
IAEEB2.3.2. Desenvolve tarefas de produción e/ou comercialización na empresa en proxecto segundo os plans de control prefixados: simulando a toma de decisións para cumprir os prazos e os obxectivos establecidos e propondo melloras, mediante o traballo en equipo.					Identifica os factores de localización industrial e comercial.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado Observación sistemática INSTRUMENTOS: Traballo de aplicación e síntese Seguimento do traballo na aula	

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
2ª Av.					IAEEB2.3.3. Compila datos sobre os apoios á creación de empresas tanto do contorno próximo como do territorial, estatal ou europeo, e selecciona as posibilidades que se axusten ao proxecto de empresa formulado.	Consulta na web axudas dispoñibles para o proxecto de empresa.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado Observación sistemática INSTRUMENTOS: Traballo de aplicación e síntese Seguimento do traballo na aula
Bloque 3. Finanzas							
3ª Av.	8	a d g h l ñ	B3.1. Tipos de empresa segundo a súa forma xurídica. B3.2. Elección da forma xurídica. B3.3. Trámites de posta en marcha dunha empresa.	B3.1. Describir as formas xurídicas das empresas en relación coas responsabilidades legais dos/das seus/súas propietarios/a e xestores/as, así como coas esixencias de capital.	IAEEB3.1.1. Distingue as formas xurídicas das empresas e indica as esixencias de capital e responsabilidades propias de cada tipo.	Coñece as características básicas das formas xurídicas máis habituais.	PROCEDEMENTOS: Cuestionario Observación sistemática INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto/pechado Seguimento do traballo na aula
					IAEEB3.1.2. Identifica e enumera as administracións públicas implicadas na posta en marcha de empresas, e compila por vía telemática os principais documentos necesarios para a posta en funcionamento.	Accede por vía telemática aos documentos relevantes para a posta en marcha da empresa.	PROCEDEMENTOS: Cuestionario Observación sistemática INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto/pechado Seguimento do traballo na aula
					IAEEB3.1.3. Valora as tarefas de apoio, rexistro, control e fiscalización que realizan as autoridades no proceso de creación de	Coñece os principais trámites de posta e marcha.	PROCEDEMENTOS: Cuestionario Observación sistemática

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
3ª Av.					empresas, e describe os trámites que se deben realizar.		INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto/pechado Seguimento do traballo na aula
					IAEEB3.1.4. Selecciona a forma xurídica máis axeitada en cada caso segundo a actividade que se vaia desenvolver, o número de emprendedores/as, o alcance da responsabilidade que se vaia asumir, a complexidade organizativa, a dispoñibilidade financeira e a fiscalidade.	Coñece e aplica os factores a ter en conta á hora de elixir a forma xurídica.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado Observación sistemática INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas Seguimento do traballo na aula
3ª Av.	9	b f g	B3.4. Fontes de financiamento das empresas: externas (bancos, axudas e subvencións, e crowdfunding) e internas (accionistas, investidores/as e aplicación de beneficios). B3.5. Produtos financeiros e bancarios para pequenas e	B3.2. Identificar as fontes de financiamento das empresas propias de cada forma xurídica, incluíndo as externas e internas, e valorar as máis axeitadas para cada tipo e momento no ciclo de vida da empresa.	IAEEB3.2.1. Determina os investimentos necesarios para a posta en marcha dunha empresa, e distingue as principais partidas relacionadas nun balance de situación.	Identifica investimentos necesarios para poñer en marcha unha empresa, diferenciando entre inmovilizado e activo corrente.	PROCEDEMENTOS: Cuestionario Observación sistemática INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto/pechado Seguimento do traballo na aula
					IAEEB3.2.2. Caracteriza de xeito básico as posibilidades de financiamento das empresas, diferenciando o financiamento externo e o interno, a curto e a longo prazo, así como o custo de cada unha e as implicacións na marcha da empresa.	Identifica fontes de financiamento propio e alleo, e avalía a súa adecuación a cada caso concreto.	PROCEDEMENTOS: Cuestionario Observación sistemática INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto/pechado Seguimento do traballo na aula

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
3ª Av.	9		medianas empresas (PME): comparación.				
			B3.6. Planificación financeira das empresas. Estudo de viabilidade económico-financeira. Proxección da actividade. Instrumentos de análise. Razóns básicas.	B3.3. Recoñecer a necesidade de planificar o negocio das empresas ligándoa á previsión da evolución do sector e da economía nacional, así como da planificación financeira e fiscal.	IAEEB3.3.1. Presenta un estudo de viabilidade económico-financeira a medio prazo do proxecto de empresa, aplicando condicións reais de produtos financeiros analizados e previsións de vendas, segundo un estudo do ámbito mediante unha aplicación informática tipo folla de cálculo, manexando razóns financeiras básicas.	Análise de viabilidade do proxecto.	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática INSTRUMENTOS: Seguimento do traballo na aula
					IAEEB3.3.2. Analiza os produtos financeiros máis axeitados de entre as entidades financeiras do ámbito para cada tipo de empresa, valorando o custo e o risco de cada un, e selecciona os máis acaído para o proxecto de empresa.	Selección de alternativas de financiamento en condicións reais de mercado.	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática INSTRUMENTOS: Seguimento do traballo na aula

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
	10	b f g l ñ	B3.7. Impostos que afectan as empresas. Calendario fiscal.	B3.3. Recoñecer a necesidade de planificar o negocio das empresas ligándoa á previsión da evolución do sector e da economía nacional, así como da planificación financeira e fiscal.	IAEEB3.3.3. Identifica as obrigas fiscais das empresas segundo a súa actividade e a súa forma xurídica, sinala o funcionamento básico do IAE, IVE, IRPF e IS, e indica as principais diferenzas entre eles.	Identifica e caracteriza os principais impostos que afectan ás empresas.	PROCEDEMENTOS: Cuestionario Observación sistemática INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto/pechado Seguimento do traballo na aula
					IAEEB3.3.4. Valora a achega que supón a carga impositiva das empresas á riqueza nacional e ao sostemento das cargas do Estado.	Valora a achega impositiva da empresa á riqueza nacional.	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais co alumnado INSTRUMENTOS: Posta en común

6.6. Metodoloxía

En xeral, en cada Unidade Didáctica, unha vez presentados os seus contidos e indagado o nivel de coñecementos previos do alumnado, procederase do seguinte xeito:

- Exposición e explicación organizada dos contidos, establecendo unha secuencia lóxica entre eles sen perder de vista a súa interconexión.
- Proposta de cuestións que conecten os contidos coa realidade coñecida.
- Elaboración de cadros e esquemas que faciliten a comprensión.
- Resolución de actividades de reforzo e ampliación ao final de cada unidade didáctica.
- Lectura e comentario de artigos e noticias de actualidade económica.

Tódolos contidos impartidos estarán dispoñibles na aula virtual do centro.

6.7. Materiais e recursos didácticos

- ✓ Bibliografía de consulta.
- ✓ Apuntes elaborados a partir das explicacións dadas na aula, así como exercicios e actividades traballados e comentados na clase.
- ✓ Artigos e novas aparecidos nos xornais.
- ✓ Consulta de webs que ofrecen información e datos de carácter económico.
- ✓ Documentais e outros recursos audiovisuais de interese para os contidos tratados.

6.8. Criterios sobre a avaliación, cualificación e promoción do alumnado

Avaliación continua.

Á hora de avaliar ao alumnado, teranse en conta as probas específicas realizadas (como mínimo unha por trimestre), as producións escritas e orais, os traballos individuais e de grupo,

e a valoración da atención, actitude e traballo diario do alumno ou alumna. A cualificación mínima para obter o aprobado é de 5.

Avaliación final.

Ao remate do terceiro trimestre, entre o 19 e o 21 de xuño, farase unha proba final de recuperación, á que terá que presentarse o alumnado que teña algunha avaliación suspensa. Consistirá nunha proba escrita na que o alumnado recuperará, de ser o caso, a avaliación ou avaliacións que teña suspensas. Aquel alumnado que suspendera algunha avaliación e non presentara algunha das tarefas correspondentes, ou ténndoas presentado, non acadasen o nivel mínimo esixido, deberá asemade presentalas de novo.

Nas clases que se impartan entre a terceira avaliación (que se celebrará a partir do 5 de xuño) e a data da proba final, realizaranse actividades de recuperación e de reforzo para o alumnado suspenso de cara á superación de dita proba final.

Criterios de cualificación.

Cada estándar de aprendizaxe valorarase entre 1 e 0 puntos, considerándose acadado se a puntuación do mesmo é de 0,5. Para valorar o grao de consecución de cada estándar, aplicarase a seguinte escala:

INDICADOR DE LOGRO	VALORACIÓN
Cuestión non respondida ou resposta non pertinente	0
Apórtase información insuficiente	0,25
Apórtase información suficiente, pero nun grao mínimo	0,50
Apórtase información que supera o grao mínimo pero incompleta ou con algún erro	0,75
Apórtase información completa e sen fallos	1

Cada estándar ten o mesmo peso ou ponderación (3,8% sobre o total). Tendo en conta a súa distribución estimada por avaliacións, o peso dos estándares quedaría como segue:

Avaliación	Primeira	Segunda	Terceira	Final
Nº estándares	7	9	10	26
% ponderación de cada avaliación na final	26,9 %	34,6 %	38,5 %	100 %

Se expresamos o peso dos estándares por bloques de contidos, teremos a seguinte distribución:

Bloque de materia	Nº estándares asociados	Avaliación	Ponderación do bloque no total
Bloque 1 (temas 1,2,3)	7	1ª	26%
Bloque 2 (temas 4,5,6,7)	9	2ª	35%
Bloque 3 (temas 8,9,10)	10	3ª	39%
	26		100%

A cualificación de cada avaliación vaise obter a partir da consideración das seguintes ponderacións:

PROCEDEMENTO	COMENTARIO	PONDERACIÓN
Probas específicas	Mínimo unha por trimestre	50%
Análise de producións do alumnado	Resolución de exercicios e problemas, exposicións orais, textos escritos, cuestionarios. As cuestións propostas para casa tráense contestadas. Nas producións escritas esixírase boa presentación e limpeza. Plan de empresa	40%
Observación e rexistro	Traballo en clase: seguimento das explicacións, realización das tarefas encomendadas. Participación na clase: fanse achegas cando o solicita a profesora; pregúntanse dúbidas relacionadas coa materia. Comportamento na aula: valoráranse negativamente as interrupcións do normal desenvolvemento da clase.	10%

6.9. Avaliación inicial

Nas sesións iniciais do curso levarase a cabo unha avaliación inicial consistente nunha proba para valorar os coñecementos previos do alumnado, así como as súas capacidades de expresión escrita, comprensión e razoamento. Esta proba servirá tamén para a detección de alumnado con posibles dificultades de aprendizaxe ou con capacidades superiores á media do grupo

6.10. Medidas de atención á diversidade

A atención á diversidade é a resposta educativa axeitada ás distintas necesidades, intereses e capacidades que poida presentar o alumnado. No suposto de contar con alumnos con necesidades educativas especiais, será preciso adaptar metodoloxía, contidos e actividades ás capacidades e limitacións dos citados alumnos, aínda tratándose dunha etapa na que o ensino non é obrigatorio.

De identificar distintos ritmos de aprendizaxe do alumnado, será necesario propor actividades de aprendizaxe diferenciadas:

- ✓ Actividades de reforzo: abordaranse os conceptos claves da unidade, permitindo a adaptación para aquel alumnado que teña dificultades para alcanzar os coñecementos traballados.
- ✓ Actividades de ampliación: por exemplo, indicacións de textos de lectura para alumnado máis avantaxado, que lle permitan profundar nalgún aspecto concreto, favorecendo así o traballo autónomo.

7. Materias de Bacharelato: obxectivos para o curso

Os obxectivos son referentes relativos aos logros que o alumnado debe alcanzar ao rematar o proceso educativo, como resultado das experiencias de ensino e aprendizaxe intencionalmente planificadas para tal fin. Entre os obxectivos xerais de Bacharelato, a cuxa consecución contribúe as materias impartidas polo departamento de Economía, habería que destacar:

a) Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española e do Estatuto de autonomía de Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomente a corresponsabilidade na construción dunha sociedade xusta e equitativa e favoreza a sustentabilidade.

b) Consolidar unha madureza persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais.

c) Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, analizar e valorar criticamente as desigualdades e discriminacións existentes e, en particular, a violencia contra a muller, e impulsar a igualdade real e a non discriminación das persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.

d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.

g) Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.

h) Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.

i) Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.

l) Comprender os elementos e os procedementos fundamentais da investigación e dos métodos científicos. Coñecer e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e da

tecnoloxía ao cambio das condicións de vida, así como afianzar a sensibilidade e o respecto cara ao medio ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego.

m) Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.

p) Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.

8. Economía da Empresa 2º Bacharelato

8.1. Introducción

Esta materia vai dirixida ao alumnado de 2º Bacharelato de Humanidades e Ciencias Sociais, como materia troncal de opción. Como troncal non cursada tamén é unha opción de interese para o alumnado de Ciencias. Aborda o estudo da empresa, peza clave na engrenaxe do sistema socioeconómico, e das distintas funcións que desenvolve, sen perder de vista o coñecemento do contorno no que actúa.

Economía da Empresa resulta especialmente aconsellable para o alumnado que desexe cursar **estudos universitarios** relacionados co mundo das Ciencias Sociais e Xurídicas, ou acceder a ciclos formativos da familia de Administración e Xestión, da familia de Comercio e Márketing ou da familia de Hostalería e Turismo.

Para o alumnado que vaia cursar calquera ciclo de formación profesional, serve como preparación aos módulos de Formación e Orientación Laboral e Empresa e iniciativa emprendedora presentes en todos eles. Os seus contidos tamén son de utilidade para os que formulen o seu futuro no mundo laboral tratando de levar adiante os seus propios proxectos empresariais, dando continuidade a pequenas empresas familiares, ou busquen un posto de traballo de tipo administrativo ou relacionado con actividades comerciais, hostaleiras ou turísticas.

En definitiva, contribúe a comprender mellor o mundo en que vivimos, na medida en que axuda a tomar decisións económicas, e contribúe asemade a ter unha visión da realidade empresarial na que, máis tarde ou máis pronto, o noso alumnado vai desenvolver a súa actividade laboral.

8.2. Obxectivos para a materia Economía da Empresa

1. Analizar as características máis relevantes dos distintos tipos de empresas e identificar os seus compoñentes, funcións, obxectivos, organización e interrelacións que existen entre elas.
2. Apreciar o papel das empresas na satisfacción de necesidades dos consumidores e no aumento

da calidade de vida e benestar, así como elaborar xuízos ou criterios persoais sobre as súas disfuncións. Recoñecer a empresa como motor do benestar colectivo, que debe asumir unha responsabilidade social baseada en criterios éticos.

3. Valorar a importancia que para as empresas e a sociedade teñen a investigación, innovación, as tecnoloxías da información e comunicación e as redes sociais, así como a globalización económica en relación coa competitividade, o crecemento e a localización.

4. Analizar o funcionamento de organizacións e grupos en relación coa aparición e resolución de conflitos.

5. Tomar decisións a partir da análise de situacións reais ou imaxinarias, entre distintas alternativas que se expoñen nas distintas áreas funcionais da empresa.

6. Analizar as distintas políticas de mercadotecnia que adoptan as empresas segundo os mercados aos que se dirixen, valorando os límites éticos que ditas políticas deben considerar. Comprender a necesidade de adoptar unha mercadotecnia social para que os obxectivos das empresas sexan compatibles cos da sociedade, aumentando o seu benestar.

7. Interpretar de modo xeral estados de contas anuais das empresas, identificando os seus posibles desequilibrios económicos e financeiros e propor medidas correctoras.

8.3. Relación entre estándares de aprendizaxe avaliados e competencias a que contribúen

Relación entre estándares de aprendizaxe avaliados e competencias a que contribúen							
ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE						
	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
Bloque 1. A empresa							
EEB1.1.1. Distingue as formas xurídicas das empresas e relacións coas esixencias de capital e coas responsabilidades para cada tipo.		X	X			X	
EEB1.1.2. Identifica e valora as formas xurídicas de empresa máis apropiadas en cada caso en función das características concretas, aplicando o razoamento sobre clasificación das empresas.		X	X				
EEB1.1.3. Analiza, para un determinado caso práctico, os criterios de clasificación de empresas: segundo a natureza da actividade que desenvolven, a súa dimensión, o nivel tecnolóxico que alcanzan, o tipo de mercado en que operan, a fórmula xurídica que adoptan, e o seu carácter público ou privado.		X	X	X			
EEB1.1.4. Describe os elementos da empresa en relación coas funcións que desenvolven e os obxectivos que procuran dentro do sistema.	X					X	
EEB1.2.1. Identifica os tipos de empresas e de empresarios/as que actúan no seu contorno, así como a forma de relacionar co seu contorno máis próximo.		X	X		X	X	
EEB1.2.2. Analiza a relación entre empresa, sociedade e ambiente, e valora os efectos positivos e negativos das actuacións das empresas nas esferas social e ambiental.			X		X	X	
EEB1.2.3. Analiza a actividade das empresas como elemento dinamizador de progreso, estimando a súa creación de valor para a sociedade e para a cidadanía.					X	X	
Bloque 2. Desenvolvemento da empresa							
EEB2.1.1. Describe e analiza os factores que determinan a localización e a dimensión dunha empresa, e valora a transcendencia futura para a empresa desas decisións.	X	X					

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
EEB2.1.2. Valora o crecemento da empresa como estratexia competitiva e relaciona as economías de escala coa dimensión óptima da empresa.		X	X			X	
EEB2.1.3. Identifica e explica as estratexias de especialización e diversificación.	X	X				X	
EEB2.1.4. Analiza as estratexias de crecemento interno e externo a partir de supostos concretos.		X	X	X			
EEB2.1.5. Examina o papel das pequenas e das medianas empresas no noso país, e valora as súas estratexias e as súas formas de actuar, así como as súas vantaxes e os seus inconvenientes.					X	X	
EEB2.1.6. Describe as características e as estratexias de desenvolvemento da empresa multinacional, e valora a importancia da responsabilidade social e ambiental.	X	X			X		
EEB2.1.7. Estuda o impacto da incorporación da innovación e das novas tecnoloxías na estratexia da empresa, e relaciónao coa capacidade para competir de xeito global.		X	X		X		
Bloque 3. Organización e dirección da empresa	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
EEB3.1.1. Reflexiona sobre a división técnica do traballo nun contexto global de interdependencia económica para valorar as súas consecuencias sociais.		X			X		
EEB3.1.2. Describe a estrutura organizativa, o estilo de dirección, as canles de información e de comunicación, o grao de participación na toma de decisións e a organización informal da empresa.	X	X				X	
EEB3.1.3. Identifica a función de cada área de actividade da empresa (aprovisionamento, produción e comercialización, investimento e financiamento, recursos humanos e administrativa), así como as súas interrelacións.		X	X			X	

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
EEB3.1.4. Investiga sobre a organización nas empresas do seu ámbito máis próximo e identifica vantaxes e inconvenientes, detecta problemas para solucionar, e describe propostas de mellora.			X	X	X	X	
EEB3.1.5. Aplica os seus coñecementos a unha organización concreta, para detectar problemas e propor melloras.		X		X		X	
EEB3.1.6. Valora a importancia dos recursos humanos nunha empresa e analiza diferentes maneiras de abordar a súa xestión e a súa relación coa motivación e a produtividade.				X	X	X	
Bloque 4. A función produtiva	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
EEB4.1.1. Realiza cálculos da produtividade de distintos factores e interpreta os resultados obtidos, coñecendo medios e alternativas de mellora da produtividade nunha empresa.		X	X				
EEB4.1.2. Analiza e valora a relación entre a produtividade e os salarios dos/das traballadores/as.		X			X		
EEB4.1.3. Reflexiona sobre a importancia para a sociedade e para a empresa da investigación e da innovación tecnolóxica en relación coa competitividade e o crecemento.		X		X	X		
EEB4.2.1. Distingue os ingresos e os custos dunha empresa, calcula o seu beneficio ou a súa perda xerados ao longo do exercicio económico, aplicando razoamentos matemáticos, e interpreta os resultados.		X	X				
EEB4.2.2. Identifica e calcula os tipos de custos, ingresos e beneficios dunha empresa, e represéntaos graficamente.		X	X				
EEB4.2.3. Calcula o limiar de vendas (de rendibilidade) necesario para a supervivencia da empresa.		X	X				

ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
EEB4.2.4. Analiza os métodos custo beneficio e custo eficacia como instrumentos de medida e avaliación que axudan á toma de decisións.		X				X	
EEB4.3.1. Identifica os custos que xera o almacén e resolve casos prácticos sobre o ciclo de inventario.		X	X				
EEB4.3.2. Valora as existencias en almacén mediante diferentes métodos.		X	X				
EEB4.3.3. Valora a relación entre o control de inventarios e a produtividade e a eficiencia nunha empresa.		X				X	
Bloque 5. A función comercial da empresa	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
EEB5.1.1. Caracteriza un mercado en función de diferentes variables como, por exemplo, o número de competidores e o produto vendido.						X	
EEB5.1.2. Identifica e adapta a cada caso concreto as estratexias e os enfoques de márketing.		X	X	X			
EEB5.1.3. Interpreta e valora estratexias de márketing, incorporando nesa valoración consideracións de carácter ético, social e ambiental.		X	X		X	X	
EEB5.1.4. Comprende e explica as fases e as etapas da investigación de mercados.	X	X					
EEB5.1.5. Aplica criterios e estratexias de segmentación de mercados en casos prácticos.		X	X				
EEB5.1.6. Analiza e valora as oportunidades de innovación e transformación do márketing que xorden co desenvolvemento das tecnoloxías da información e da comunicación.		X	X		X		

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
EEB5.1.7. Describe a organización e o funcionamento do departamento comercial da empresa.	X	X					
EEB5.1.8. Determina as necesidades da clientela en relación coas características dos produtos ou dos servizos ofrecidos pola empresa.		X	X		X		
Bloque 6. A información na empresa	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
EEB6.1.1. Recoñece os elementos patrimoniais e a función que teñen asignada.		X				X	
EEB6.1.2. Identifica, valora e clasifica os bens, os dereitos e as obrigas da empresa en masas patrimoniais.		X					
EEB6.1.3. Interpreta a correspondencia entre os investimentos e o seu financiamento.				X			
EEB6.1.4. Detecta posibles desaxustes no equilibrio patrimonial, na solvencia e no aparcamento da empresa, mediante a utilización de rateos.		X					
EEB6.1.5. Propón medidas correctoras axeitadas en caso de se detectar desaxustes patrimoniais ou financeiros.				X		X	
EEB6.1.6. Recoñece a importancia do dominio das operacións matemáticas e dos procedementos propios das ciencias sociais como ferramentas que facilitan a solución de problemas empresariais.		X	X				
EEB6.1.7. Recoñece a conveniencia do equilibrio económico, patrimonial e financeiro da empresa.		X				X	
EEB6.1.8. Valora a importancia da información na toma de decisións.				X		X	
EEB6.1.9. Calcula o resultado do exercicio económico da empresa, empregando os criterios de							

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
imputación aplicables.		X	X				
EEB61.10. Identifica, interpreta e clasifica os elementos do resultado da empresa.		X	X			X	
EEB6.2.1. Identifica as obrigas fiscais das empresas segundo a súa organización e a actividade que desenvolvan.		X				X	
EEB6.2.2. Describe o funcionamento básico dos impostos que recaen sobre as empresas e destaca as principais diferenzas entre eles.	X	X					
EEB6.2.3. Valora a achega que supón para a riqueza nacional a carga impositiva que soportan as empresas.					X		
Bloque 7. A función financeira	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
EEB7.1.1. Coñece e enumera os métodos estáticos (prazo de recuperación) e dinámicos (criterio do valor actual neto) para seleccionar e valorar investimentos.		X	X			X	
EEB7.1.2. Aplica métodos estáticos (prazo de recuperación) e dinámicos (valor actual neto), nun suposto concreto de selección de alternativas de investimento para unha empresa.		X	X				
EEB7.1.3. Explica as posibilidades de financiamento das empresas diferenciando o externo e o interno, a curto e a longo prazo, así como o custo de cada un e as implicacións na marcha da empresa.	X	X					
EEB7.1.4. Analiza, nun suposto concreto de financiamento externo, as opcións posibles, os seus custos e as variantes de amortización.		X	X	X			
EEB7.1.5. Analiza e avalía, a partir dunha necesidade concreta, as posibilidades que teñen as		X		X		X	

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
empresas de recorrer ao mercado financeiro.							
EEB7.1.6. Valora as fontes externas e internas de financiamento da empresa.		X				X	
EEB7.1.7. Analiza e expresa as opcións financeiras que mellor se adaptan a un caso concreto de necesidade financeira.		X		X			
EEB7.1.8. Aplica os coñecementos tecnolóxicos á análise e á resolución de supostos.		X	X				
EEB7.1.9. Identifica e describe os ciclos da actividade da empresa e as súas fases.	X	X				X	
EEB7.1.10. Calcula, para un determinado suposto práctico, os períodos de maduración da empresa, e distingue as súas fases.		X	X	X			

8.4. Contidos. Secuenciación e temporización

Establécese a seguinte **secuenciación** de contidos en **Unidades Didácticas**:

Bloque 1. A empresa	
U.D. 1	Empresa e empresario
U.D. 2	Clases de empresas e formas xurídicas da empresa
U.D. 3	A empresa e o seu contorno
Bloque 2. Desenvolvemento da empresa	
U.D. 4	Localización e dimensión empresarial. PEME. Transnacionalidade
Bloque 6. A información na empresa	
*U.D. 9	Patrimonio. A contabilidade
*U.D. 10	Análise económico-financeira da empresa
Bloque 4. A función produtiva	
U.D. 5	Área de produción
U.D. 6	Área de aprovisionamento
Bloque 5. A función comercial da empresa	
U.D. 7	Área comercial. O márketing
Bloque 6. A información na empresa	
U.D. 8	Fiscalidade da empresa
Bloque 7. A función financeira da empresa	
U.D. 11	Función financeira da empresa. Decisións de selección de investimentos
Bloque 3. Organización e dirección da empresa	
U.D. 12	Dirección e organización da empresa
U.D. 13	A xestión dos recursos humanos

A materia desenvolverase en catro sesións semanais de 50 minutos cada unha. O número aproximado de sesións lectivas neste curso 22_23, tomando como data da avaliación final ordinaria o 16 de maio, é de 118; resérvanse 14 para a realización das diferentes probas e exames (10), presentación da materia (1), corrección de exames e entrega de cualificacións (3). Está prevista a seguinte distribución temporal:

1ª avaliación (aproximadamente 49 sesións) : Unidades Didácticas 1 a 4, e 10.

2ª avaliación (aproximadamente 30 sesións) : Unidades Didácticas 5, 6, 7, 11.

3ª avaliación (aproximadamente 25 sesións) : Unidades Didácticas 8, 9, 12 e 13 .

A temporización é meramente orientativa. A dinámica da aula e as necesidades do alumnado que a integra poden na práctica xustificar axustes na mesma. * Dende o primeiro trimestre, vaíse dedicar unha clase semanal ao estudo das unidades didácticas 10 en primeiro lugar e 11 a continuación (Análise patrimonial e Análise económico-financeira, respectivamente), pois a experiencia de cursos anteriores evidencia mellores resultados que se se deixan estas unidades para xa avanzado o segundo trimestre. Polo tanto, 3 sesións semanais seguirán a secuencia de unidades didácticas 1, 2, 3, e 1 sesión semanal seguirá a secuencia de unidades didácticas 10, 11.

No período comprendido desde a realización da avaliación final ordinaria ata as datas de celebración das probas extraordinarias, impartiranse clases co fin de preparar ao alumnado para a realización da ABAU e das probas extraordinarias.

8.5. Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliado de: temporización, grao mínimo de consecución para superar a materia, procedementos e instrumentos de avaliación

Procedementos e instrumentos de avaliación.

Os procedementos de avaliación que se utilicen van permitir a integración das competencias clave nun marco de avaliación coherente.

Á hora de avaliar ao alumnado, teranse en conta as probas escritas individuais e periódicas realizadas, a valoración da atención, actitude e traballo diario do alumno ou alumna, e os traballos especiais, individuais ou de grupo, cando os haxa.

PROCEDEMENTOS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
Observación	Escalas de observación para valorar o traballo na aula: actividades realizadas, resposta ás cuestións propostas pola profesora sobre os contidos tratados previamente; participación do alumno/a.
Análise das producións do alumnado	Resolución de exercicios e problemas; resumos; textos escritos; cuestionarios; producións orais.
Probas específicas	Probas obxectivas.

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
Bloque 1. A empresa							
1ª Av.	1	a d i l m	B1.1. A empresa e o/a empresario/a. B1.2. Elementos, funcións e obxectivos da empresa.	B1.1. Describir e interpretar os elementos da empresa, as clases de empresas e as súas funcións na economía, así como as formas xurídicas que adoptan, e relacionar con cada unha as responsabilidades legais dos/das propietarios/as e xestores/as, e as esixencias de capital.	EEB1.1.4. Describe os elementos da empresa en relación coas funcións que desenvolven e os obxectivos que procuran dentro do sistema.	Describe elementos da empresa, obxectivos e funcións.	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.
					EEB1.2.1. Identifica os tipos de empresas e de empresarios/as que actúan no seu contorno, así como a forma de relacionar co seu contorno máis próximo.	Explica as teorías sobre o empresario	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.
	2	a d i l m	B1.3. Clases de empresas. B1.4. Marco xurídico da actividade empresarial.	B1.1. Describir e interpretar os elementos da empresa, as clases de empresas e as súas funcións na economía, así como as formas xurídicas que adoptan, e relacionar con cada unha as responsabilidades legais dos/das propietarios/as e xestores/as, e as esixencias de capital.	EEB1.1.1. Distingue as formas xurídicas das empresas e relaciónaaas coas esixencias de capital e coas responsabilidades para cada tipo.	Distingue entre SA, SL, SAL, SLL, S.Coop., SLNE, en base aos requisitos de capital e mínimo de socios e responsabilidade dos mesmos.	PROCEDEMENTOS: Análise de produción do alumnado INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.
					EEB1.1.2. Identifica e valora as formas xurídicas de empresa máis apropiadas en cada caso en función das características concretas, aplicando o	Razoa sobre a conveniencia de determinada forma xurídica en distintos supostos prácticos.	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Proba obxectiva

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
1ª Av	2				razoamento sobre clasificación das empresas.		
					EEB1.1.3. Analiza, para un determinado caso práctico, os criterios de clasificación de empresas: segundo a natureza da actividade que desenvolven, a súa dimensión, o nivel tecnolóxico que alcanzan, o tipo de mercado en que operan, a fórmula xurídica que adoptan, e o seu carácter público ou privado.	Clasifica as empresas en base a forma xurídica, sector de actividade, dimensión e titularidade do capital.	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.
	3	a d h i l	B1.5. Contorno da empresa. B1.6. Responsabilidade social e ambiental da empresa.	B1.2. Identificar e analizar os trazos principais do contorno en que a empresa desenvolve a súa actividade e explicar, a partir deles, as estratexias e as decisións adoptadas, e as	EEB1.2.2. Analiza a relación entre empresa, sociedade e ambiente, e valora os efectos positivos e negativos das actuacións das empresas nas esferas social e ambiental.	Concepto de responsabilidade social da empresa	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. INSTRUMENTOS: Producións orais.

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
		m p	B1.7. Funcionamento e creación de valor.	posibles implicacións sociais e ambientais da súa actividade.	EEB1.2.3. Analiza a actividade das empresas como elemento dinamizador de progreso, estimando a súa creación de valor para a sociedade e para a cidadanía.	Identifica, para empresas coñecidas, a súa contribución á creación de valor.	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais co alumnado. INSTRUMENTOS: Posta en común.
Bloque 6. A información na empresa							
1ª Av.	4	a c d h i l m	B6.7. Fiscalidade empresarial: principais figuras impositivas e elementos clave do súa estrutura e do seu funcionamento.	B6.2. Recoñecer a importancia do cumprimento das obrigas fiscais e explicar os impostos que afectan as empresas.	EEB6.2.1. Identifica as obrigas fiscais das empresas segundo a súa organización e a actividade que desenvolvan.	Relaciona forma xurídica e fiscalidade aplicable.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.
					EEB6.2.2. Describe o funcionamento básico dos impostos que recaen sobre as empresas e destaca as principais diferenzas entre eles.	Describe o funcionamento básico de IRPF, IS e IVE. Clasifica os distintos impostos.	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.
					EEB6.2.3. Valora a achega que supón para a riqueza nacional a carga impositiva que soportan as empresas.	Entende a necesidade de impostos como medio de distribución da renda.	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais co alumnado. INSTRUMENTOS: Posta en común.

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
Bloque 6. A información na empresa							
1ª Av.	10	d	B6.1. Obrigas contables da empresa.	B6.1. Identificar os datos máis salientables do balance e da conta de perdas e ganancias, explicar o seu significado, diagnosticar a situación a partir da información obtida e propor medidas para a súa mellora.	EEB6.1.1. Recoñece os elementos patrimoniais e a función que teñen asignada.	Diferenza claramente entre bens, dereitos e obrigas.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Probas específicas.
1ª Av.	10	h	B6.2. A composición do patrimonio e a súa valoración.				INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Proba obxectiva.
		i	B6.3. Resultados da empresa.				
		l	B6.4. As contas anuais e a imaxe fiel.				
		m	B6.5. Elaboración do balance e da conta de perdas e ganancias.				
					EEB6.1.2. Identifica, valora e clasifica os bens, os dereitos e as obrigas da empresa en masas patrimoniais.	Distingue e clasifica en masas patrimoniais os principais elementos patrimoniais.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Probas específicas.
							INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Proba obxectiva.
					EEB6.1.7. Recoñece a conveniencia do equilibrio económico, patrimonial e financeiro da empresa.	Confeciona Balances de situación. Representa e recoñece as distintas posicións de equilibrio patrimonial.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Probas específicas.
							INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Proba obxectiva.
					EEB6.1.8. Valora a importancia da información na toma de decisións.	Valora a importancia da información na toma de decisións.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Probas específicas.

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
1ª Av.	10						INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Proba obxectiva.
					EEB6.1.9. Calcula o resultado do exercicio económico da empresa, empregando os criterios de imputación aplicables.	Diferenza os distintos compoñentes do resultado da empresa.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Proba obxectiva.
					EEB61.10. Identifica, interpreta e clasifica os elementos do resultado da empresa.	Confecciona Contas de Perdas e Ganancias.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Proba obxectiva.

Bloque 6. A información na empresa

2ª Av.	11	d g h i l	B6.6. Análise e interpretación da información contable.	B6.1. Identificar os datos máis salientables do balance e da conta de perdas e ganancias, explicar o seu significado, diagnosticar a situación a partir da información obtida e propor	EEB6.1.3. Interpreta a correspondencia entre os investimentos e o seu financiamento.	Explica o concepto de Fondo de Manobra.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Proba obxectiva.
--------	----	-----------------------	---	--	--	---	--

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
2ª Av.	11	m		medidas para a súa mellora.	EEB6.1.4. Detecta posibles desaxustes no equilibrio patrimonial, na solvencia e no aparcamento da empresa, mediante a utilización de rateos.	Calcula e interpreta as rateos de: solvencia corrente, garantía, endebedamento ou autonomía financeira e inmovilización.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Proba obxectiva.
					EEB6.1.5. Propón medidas correctoras axeitadas en caso de se detectar desaxustes patrimoniais ou financeiros.	Recomenda actuacións a seguir en caso de desequilibrios patrimoniais na empresa.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Proba obxectiva.
					EEB6.1.6. Recoñece a importancia do dominio das operacións matemáticas e dos procedementos propios das ciencias sociais como ferramentas que facilitan a solución de problemas	Recoñece a importancia do dominio das operacións matemáticas e dos procedementos propios das ciencias sociais como ferramentas que facilitan a solución de problemas	PROCEDEMENTOS: Observación. INSTRUMENTOS: Traballo diario nas clases.

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
					empresariais.	empresariais.	
Bloque 2. Desenvolvemento da empresa							
2ª Av.	5	d i l m	B2.1. Localización e dimensión empresarial. B2.2. Estratexias de crecemento interno e externo. B2.3. Pequenas e medianas empresas: estratexias de e medianas empresas (PME) mercado. B2.4. Importancia das pequenas na economía. B2.5. Internacionalización, competencia global e tecnoloxía. B2.6. Empresa multinacional: aspectos positivos e negativos do seu funcionamento.	B2.1. Identificar e analizar as estratexias de crecemento e as decisións tomadas polas empresas, tendo en consideración as características do marco global en que actúan.	EEB2.1.1. Describe e analiza os factores que determinan a localización e a dimensión dunha empresa, e valora a transcendencia futura para a empresa desas decisións. EEB2.1.2. Valora o crecemento da empresa como estratexia competitiva e relaciona as economías de escala coa dimensión óptima da empresa. EEB2.1.3. Identifica e explica as estratexias de especialización e diversificación. EEB2.1.4. Analiza as estratexias de crecemento interno e externo a partir de supostos concretos.	Factores de localización empresarial e comercial Concepto de economías de escala aplicado á produción e comercialización. Identifica e explica as estratexias de crecemento, tendo en conta os produtos e os mercados da empresa Coñece as formas de crecer internamente unha empresa	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
2ª Av.	5				<p>EEB2.1.5. Examina o papel das pequenas e das medianas empresas no noso país, e valora as súas estratexias e as súas formas de actuar, así como as súas vantaxes e os seus inconvenientes.</p>	<p>Explica as vantaxes e inconvenientes das PEMES</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Proba obxectiva.</p>
					<p>EEB2.1.6. Describe as características e as estratexias de desenvolvemento da empresa multinacional, e valora a importancia da responsabilidade social e ambiental.</p>	<p>Cofece as características que definen unha empresa multinacional.</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais co alumnado.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común.</p>
					<p>EEB2.1.7. Estuda o impacto da incorporación da innovación e das novas tecnoloxías na estratexia da empresa, e relaciónao coa capacidade para competir de xeito global.</p>	<p>Analiza a expansión do comercio electrónico.</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais co alumnado.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común.</p>

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
2ª Av.				suposto formulado.	razoamentos matemáticos, e interpreta os resultados.		Proba obxectiva.
					EEB4.2.2. Identifica e calcula os tipos de custos, ingresos e beneficios dunha empresa, e represéntaos graficamente.	Diferenza custo total/medio/marxinal; custos directos/indirectos; custos fixos/variables, e representa estes últimos.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Proba obxectiva.
					EEB4.2.3. Calcula o limiar de vendas (de rendibilidade) necesario para a supervivencia da empresa.	Calcula, interpreta e representa o punto morto.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Proba obxectiva.
					EEB4.2.4. Analiza os métodos custo beneficio e custo eficacia como instrumentos de medida e avaliación que axudan á toma de decisión.	Sabe responder á cuestión producir ou mercar?	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Proba obxectiva.

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
2ª Av.	7	i l m	B4.6. Os inventarios da empresa e os seus custos. Modelos de xestión de inventarios.	B4.3. Describir os conceptos fundamentais do ciclo de inventario e manexar os modelos de xestión.	EEB4.3.1. Identifica os custos que xera o almacén e resolve casos prácticos sobre o ciclo de inventario.	Explicación dos custos de almacenamento, aprovisionamento, e ruptura.	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.
					EEB4.3.2. Valora as existencias en almacén mediante diferentes métodos.	Cálculo e interpretación do lote económico e do punto de pedido.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Proba obxectiva.
					EEB4.3.3. Valora a relación entre o control de inventarios e a produtividade e a eficiencia nunha empresa.	Valora a relación entre o control de inventarios e a produtividade e a eficiencia nunha empresa.	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Observación traballo na aula.
Bloque 5. A función comercial da empresa							
3ª Av.	8	d h i l	B5.1. Departamento comercial da empresa B5.2. Concepto e clases de mercado.	B5.1. Analizar as características do mercado e explicar, de acordo con elas, as políticas de márketing aplicadas por unha empresa	EEB5.1.1. Caracteriza un mercado en función de diferentes variables como, por exemplo, o número de competidores e o produto vendido.	Aplica as características estudadas a mercados concretos.	PROCEDEMENTOS: Cuestionario. INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto/pechado.

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
3ª Av.	8	m	<p>B5.3. Técnicas de investigación de mercados.</p> <p>B5.4. Comportamento do/da consumidor/a e segmentación de mercados.</p> <p>B5.5. Variables do márketing-mix e elaboración de estratexias.</p> <p>B5.6. Estratexias de márketing e ética empresarial.</p> <p>B5.7. Tecnoloxías da información e das comunicacións e márketing.</p>	<p>ante diferentes situacións e obxectivos.</p>	EEB5.1.2. Identifica e adapta a cada caso concreto as estratexias e os enfoques de márketing.	Describe as fases da evolución da actividade comercial na empresa.	<p>PROCEDEMENTOS: Cuestionario.</p> <p>INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto/pechado.</p>
					EEB5.1.3. Interpreta e valora estratexias de márketing, incorporando nesa valoración consideracións de carácter ético, social e ambiental.	Identifica e valora criticamente prácticas comerciais non éticas.	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais co alumnado.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común.</p>
					EEB5.1.4. Comprende e explica as fases e as etapas da investigación de mercados.	Diferenza entre métodos de recollida de información cuantitativos, cualitativos e mixtos.	<p>PROCEDEMENTOS: Cuestionario.</p> <p>INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto/pechado.</p>
					EEB5.1.5. Aplica criterios e estratexias de segmentación de mercados en casos prácticos.	Explica as distintas estratexias que ten a empresa para dirixirse ao mercado.	<p>PROCEDEMENTOS: Cuestionario.</p> <p>INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto/pechado.</p>
					EEB5.1.6. Analiza e valora as oportunidades de innovación e transformación do márketing que xorden co desenvolvemento das tecnoloxías da información e da	Valora as vantaxes da aplicación das TIC á área comercial da empresa.	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais co alumnado.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común.</p>

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
	8				comunicación.		
					EEB5.1.7. Describe a organización e o funcionamento do departamento comercial da empresa.	Diferenza entre márketing estratéxico e operativo.	PROCEDEMENTOS: Cuestionario. INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto/pechado.
					EEB5.1.8. Determina as necesidades da clientela en relación coas características dos produtos ou dos servizos ofrecidos pola empresa.	Explica as decisións básicas nas políticas de produto, prezo, distribución e comunicación.	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.

Bloque 7. A función financeira

3ª Av.	9	d g i l	B7.1. Estrutura económica e financeira da empresa. B7.2. Concepto e clases de investimento.	B7.1. Valorar proxectos de investimento, xustificar razoadamente a selección da alternativa máis vantaxosa, diferenciar as posibles fontes	EEB7.1.1. Coñece e enumera os métodos estáticos (prazo de recuperación) e dinámicos (criterio do valor actual neto) para seleccionar e valorar	Entende que o valor do diñeiro cambia en función do momento de tempo considerado.	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Observación traballo na aula.
--------	---	------------------	--	--	--	---	--

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
3ª Av.	9	m	<p>B7.3. Valoración e selección de proxectos de investimento.</p> <p>B7.4. Fontes de financiamento interno e externo da empresa. Novas formas de financiamento.</p> <p>B7.5. Ciclos da empresa.</p> <p>B7.6. Período medio de maduración.</p>	<p>de financiamento nun determinado suposto e razoar a elección máis axeitada.</p>	<p>investimentos.</p>		
					<p>EEB7.1.2. Aplica métodos estáticos (prazo de recuperación) e dinámicos (valor actual neto), nun suposto concreto de selección de alternativas de investimento para unha empresa.</p>	<p>Aplica o prazo de recuperación e o VAN para seleccionar investimentos.</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.</p>
					<p>EEB7.1.3. Explica as posibilidades de financiamento das empresas diferenciando o externo e o interno, a curto e a longo prazo, así como o custo de cada un e as implicacións na marcha da empresa.</p>	<p>Coñece as características básicas das principais fontes de financiamento da empresa.</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Cuestionario.</p> <p>INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto/pechado.</p>
					<p>EEB7.1.4. Analiza, nun suposto concreto de financiamento externo, as opcións posibles, os seus custos e as variantes de amortización.</p>	<p>Selecciona a mellor fonte de financiamento externo atendendo a seu custo.</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.</p>
				<p>EEB7.1.5. Analiza e avalía, a partir dunha necesidade concreta, as posibilidades que</p>	<p>Razoar cal é a mellor alternativa de financiamento alleo a partir da necesidade</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Cuestionario.</p> <p>INSTRUMENTOS:</p>	

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
3ª Av.	9				teñen as empresas de recorrer ao mercado financeiro.	concreta da empresa.	Cuestionario aberto.
					EEB7.1.6. Valora as fontes externas e internas de financiamento da empresa.	Diferenza entre accións e obrigacións.	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.
					EEB7.1.7. Analiza e expresa as opcións financeiras que mellor se adaptan a un caso concreto de necesidade financeira.	Explica as distintas alternativas de financiamento ante necesidades concretas da empresa.	PROCEDEMENTOS: Cuestionario. INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto.
					EEB7.1.8. Aplica os coñecementos tecnolóxicos á análise e á resolución de supostos.	Aplica os coñecementos tecnolóxicos á resolución de supostos.	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Observación do traballo na aula.
					EEB7.1.9. Identifica e describe os ciclos da actividade da empresa e as súas fases.	Explica os períodos que compoñen o período medio de maduración.	PROCEDEMENTOS: Proba específica. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.
					EEB7.1.10. Calcula, para un determinado suposto práctico, os períodos de maduración da empresa, e distingue as súas	Calcula o período medio de maduración dunha empresa comercial.	PROCEDEMENTOS: Proba específica. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
					fases.		
Bloque 3. Organización e dirección da empresa							
3ª Av.	12	d i l m p	<p>B3.1. División técnica do traballo e necesidade de organización no mercado actual.</p> <p>B3.2. Funcións básicas da dirección.</p> <p>B3.3. Planificación e toma de decisións estratéxicas.</p> <p>B3.4. Organización formal e informal da empresa: deseño e análise da súa estrutura.</p>	B3.1. Explicar a planificación, a organización e a xestión dos recursos dunha empresa, valorando as posibles modificacións para realizar en función do ámbito en que desenvolve a súa actividade e dos obxectivos formulados.	<p>EEB3.1.1. Reflexiona sobre a división técnica do traballo nun contexto global de interdependencia económica para valorar as súas consecuencias sociais.</p> <p>EEB3.1.2. Describe a estrutura organizativa, o estilo de dirección, as canles de información e de comunicación, o grao de participación na toma de decisións e a organización informal da empresa.</p> <p>EEB3.1.3. Identifica a función de cada área de actividade da empresa (aprovisionamento, produción e comercialización, investimento e financiamento, recursos humanos e administrativa), así como as súas</p>	<p>Reflexiona sobre a división técnica do traballo nun mundo globalizado.</p> <p>Coñece as escolas clásica e de relacións humanas.</p> <p>Diferenza entre organización formal e informal.</p> <p>Coñece as formas básicas de departamentalización.</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática..</p> <p>INSTRUMENTOS: Observación do traballo na aula.</p> <p>PROCEDEMENTOS: Proba específica.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba escrita.</p> <p>PROCEDEMENTOS: Cuestionario.</p> <p>INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto/pechado.</p>
3ª Av.	12						

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
3ª Av.	13				interrelacións.		
					EEB3.1.4. Investiga sobre a organización nas empresas do seu ámbito máis próximo e identifica vantaxes e inconvenientes, detecta problemas para solucionar, e describe propostas de mellora.	Representa o organigrama dunha empresa do contorno.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.
					EEB3.1.5. Aplica os seus coñecementos a unha organización concreta, para detectar problemas e propor melloras.	Caracteriza e representa os distintos tipos de estrutura organizativa.	PROCEDEMENTOS: Proba específica. INSTRUMENTOS: Proba escrita.
3ª Av.	13		B3.5. A xestión dos recursos humanos e a súa incidencia na motivación. B3.6. Os conflitos de intereses e as súas vías de negociación.	B3.1. Explicar a planificación, a organización e a xestión dos recursos dunha empresa, valorando as posibles modificacións para realizar en función do ámbito en que desenvolve a súa actividade e dos obxectivos formulados.	EEB3.1.6. Valora a importancia dos recursos humanos nunha empresa e analiza diferentes maneiras de abordar a súa xestión e a súa relación coa motivación e a produtividade.	Coñece as principais teorías sobre a motivación. Coñece os dereitos e obrigas esenciais derivados da relación laboral. Coñece as notas principais do contrato en prácticas.	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.

8.6. Metodoloxía

En xeral, en cada Unidade Didáctica, unha vez presentados os seus contidos e indagado o nivel de coñecementos previos do alumnado, procederase do seguinte xeito:

- ✓ Exposición e explicación organizada dos contidos, establecendo unha secuencia lóxica entre eles sen perder de vista a súa interconexión.
- ✓ Proposta de cuestións que conecten os contidos coa realidade coñecida.
- ✓ Elaboración de cadros e esquemas que faciliten a comprensión.
- ✓ Resolución de actividades de reforzo e ampliación ao final de cada unidade didáctica.
- ✓ Lectura e comentario de artigos e noticias de actualidade económica.

Tódolos contidos impartidos estarán dispoñibles para o alumnado na aula virtual do centro.

8.7. Materiais e recursos didácticos

- ✓ Bibliografía de consulta.
- ✓ Apuntes elaborados a partir das explicacións dadas na aula, así como exercicios e actividades traballados e comentados na clase.
- ✓ Artigos e novas aparecidos nos xornais.
- ✓ Consulta de webs que ofrecen información e datos de carácter económico.
- ✓ Documentais e outros recursos audiovisuais de interese para os contidos tratados.

8.8. Criterios sobre a avaliación, cualificación e promoción do alumnado

Avaliación continua.

Con carácter xeral, realizarase unha proba escrita cada dúas unidades didácticas, a non ser que, dada a extensión dalgunha unidade en concreto, se poida realizar a proba desa única unidade

(unidade 10, en concreto). En cada avaliación procurarase celebrar dúas probas escritas. A valoración de cada unha das cuestións recollidas na proba escrita facilitaráselle ao alumnado no momento de realizala.

Para a obtención dunha puntuación numérica de 5 na avaliación ordinaria será preciso que o alumno ou alumna acade unha cualificación mínima de 5 en todas e cada unha das probas realizadas. Está prevista a realización de probas de recuperación ao remate de cada un dos ciclos avaliadores.

Excepcionalmente, poderase obter unha cualificación de 5 nun trimestre sen ter aprobado todos e cada un dos exames realizados nese trimestre, sempre que como mínimo se chegue a unha puntuación media nas probas escritas de 4,75 puntos, e a actitude, traballo e participación xustifiquen o 0,25 restante.

Avaliación ordinaria.

Ao remate do terceiro trimestre farase unha proba final de recuperación, á que terá que presentarse o alumnado que teña algunha avaliación suspensa. A nota final será a media aritmética das cualificacións dos exames realizados no curso, redondeada por exceso.

Avaliación extraordinaria.

O alumnado que non aprobe a materia na convocatoria ordinaria, deberá presentarse á proba extraordinaria, que terá lugar entre o 19 e o 21 de xuño. Consistirá nunha proba escrita na que se avalía toda a materia impartida durante o curso. A cualificación da avaliación extraordinaria será a nota do exame redondeada por defecto.

No tempo comprendido entre a avaliación final ordinaria (que se celebrará o 16 de maio) e a data da proba extraordinaria, realizaranse actividades de recuperación e de reforzo para o alumnado suspenso de cara á superación da proba extraordinaria.

INDICADOR DE LOGRO	VALORACIÓN
Cuestión non respondida ou resposta non pertinente	0
Apórtase información insuficiente	0,25
Apórtase información suficiente, pero nun grao mínimo	0,50
Apórtase información que supera o grao mínimo pero incompleta ou con algún erro	0,75
Apórtase información completa e sen fallos	1

Criterios de cualificación

Cada estándar de aprendizaxe valorarase entre 1 e 0 puntos, considerándose acadado se a puntuación do mesmo é de 0,5. Para valorar o grao de consecución de cada estándar, aplicarase a seguinte escala:

Cada estándar ten o mesmo peso ou ponderación (1,64%). Tendo en conta a súa distribución estimada por avaliacións, o peso dos estándares quedaría como segue:

Avaliación	Primeira	Segunda	Terceira	Final
Nº estándares	16	21	24	61
% ponderación	26,2 %	34,4 %	39,4 %	100 %

Se expresamos o peso dos estándares por bloques de contidos, teremos a seguinte distribución:

Bloque de materia	Nº estándares asociados	Ponderación do bloque no total
Bloque 1 (temas 1,2,3)	7	11 %
Bloque 2 (tema 5)	7	11 %
Bloque 3 (temas 12,13)	6	10 %
Bloque 4 (temas 6,7)	10	16 %
Bloque 5 (tema 8)	8	14 %
Bloque 6 (temas 4,10,11)	13	22 %
Bloque 7 (tema 9)	10	16 %
	61	100%

A cualificación de cada avaliación vaise obter a partir da consideración das seguintes ponderacións:

PROCEDEMENTO	COMENTARIO	PONDERACIÓN
Proba específica	Proba escrita con contidos teórico-prácticos. A valoración de cada unha das cuestións recollidas na proba coñecerase no momento de realizala.	90%

Análise de producións do alumnado	Resolución de exercicios e problemas, exposicións orais e textos escritos. As cuestións propostas para casa tráense contestadas Nas producións escritas esixírase boa presentación e limpeza.	10%
Observación e rexistro	Traballo en clase: seguimento das explicacións, realización das tarefas encomendadas. Participación na clase: fanse achegas cando o solicita a profesora; pregúntanse dúbidas relacionadas coa materia. Valoraranse negativamente as interrupcións do normal desenvolvemento da clase e as faltas de asistencia non xustificadas.	

En tódalas probas escritas valorarase a expresión do alumnado. Como medida encamiñada á mellora da expresión escrita, poderán ser obxecto de penalización as faltas de ortografía cometidas (0,1 punto por falta leve e 0,2 puntos por falta grave, ata un máximo de 2 puntos). Dita penalización poderá non materializarse se, sinalada a falta, o propio alumno ou alumna auto-corríxese.

8.9. Avaliación inicial

Nas sesións iniciais do curso levarase a cabo unha avaliación inicial consistente nunha proba para valorar os coñecementos previos do alumnado, así como as súas capacidades de expresión escrita, comprensión e razoamento. Esta proba servirá tamén para a detección de alumnado con posibles dificultades de aprendizaxe ou con capacidades superiores á media do grupo. Eventualmente poderá recorrerse á observación directa do traballo do alumnado na aula para obter a devandita información.

8.10. Medidas de atención á diversidade

A atención á diversidade é a resposta educativa axeitada ás distintas necesidades, intereses e capacidades que poida presentar o alumnado. No suposto de contar con alumnos con necesidades educativas especiais, será preciso adaptar metodoloxía, contidos e actividades ás capacidades e limitacións dos citados alumnos, aínda tratándose dunha etapa na que o ensino non é obrigatorio.

De identificar distintos ritmos de aprendizaxe do alumnado, será necesario propor actividades de aprendizaxe diferenciadas. O alumnado con maiores dificultades contará cunha axuda individualizada, na medida en que o permita o normal funcionamento da aula, e con recursos didácticos diferentes que permitan reforzar os contidos clave de cada unidade. Para o alumnado máis avantaxado, proporanse actividades de ampliación, que lle permitan profundar nalgún contido concreto, e que favorezan polo tanto o traballo autónomo.

9. Fundamentos de Administración e Xestión 2º Bacharelato

9.1. Introducción

Esta é unha materia específica de carácter optativo, dirixida ao alumnado de 2º Bacharelato. Recolle o ciclo completo da actividade dunha empresa, dende a súa creación ata o peche do seu primeiro exercicio. Pártese da procura e selección dunha idea de negocio para chegar á presentación dun proxecto de empresa.

A materia resulta especialmente aconsellable para o alumnado que desexe cursar estudos universitarios relacionados co mundo das Ciencias Sociais e Xurídicas, das Enxeñerías, ou acceder a Ciclos Formativos de Grao Superior. Os seus contidos tamén son de utilidade para os que formulen o seu futuro no mundo laboral tratando de levar adiante os seus propios proxectos empresariais ou dando continuidade a pequenas empresas familiares. En tódolos casos, a xestión empresarial e o emprendemento son aspectos claves para o éxito tanto académico coma profesional.

En definitiva, Fundamentos de Administración e Xestión contribúe a comprender mellor o mundo en que vivimos, na medida en que axuda a tomar decisións económicas, e contribúe asemade a ter unha visión da realidade empresarial na que, máis tarde ou máis pronto, o noso alumnado vai desenvolver a súa actividade laboral.

9.2. Obxectivos da materia Fundamentos de Administración e Xestión

Esta materia pretende contribuír a desenvolver no alumnado as capacidades que lle permitan:

1. Estimular as destrezas e habilidades do alumnado para poder transformar as súas ideas en proxectos viables.

2. Obter unha visión práctica do funcionamento dunha organización. Comprender e manexar as técnicas básicas que se utilizan nas diversas áreas ou departamentos en que se estrutura.
3. Coñecer as distintas formas de constitución dunha organización, lucrativa ou non lucrativa, diferenciando os tipos de sociedades e os trámites necesarios para a súa posta en marcha.
4. Identificar, utilizar e archivar os distintos documentos que xera o desenvolvemento da actividade.
5. Comprender o concepto de patrimonio e o seu rexistro contable.
6. Iniciarse no coñecemento e utilización das tecnoloxías da información e a comunicación aplicadas ás funcións de xestión e administración.
7. Coñecer as fontes onde localizar as normas xurídicas e calquera tipo de información que afecte á organización.
8. Ser capaz de elaborar un proxecto de emprendemento social ou empresarial de forma simulada, desde a súa constitución e posta en marcha, analizando a súa posible viabilidade comercial (estudo de mercado, plan de márketing e análise DAFO), económica (limiar de rendibilidade), financeira (criterio do VAN, plan de investimento e financiamento e previsión de tesourería) e outros criterios diversos, como a súa viabilidade tecnolóxica, xurídico-legal, social e ambiental.
9. Expoñer publicamente o proxecto elaborado, que debe incluír a identificación e presentación dos promotores, selección da idea, análise da contorna, definición da estratexia competitiva, legalización e trámites, nome e logotipo, localización, organización e recursos humanos, descrición e estudo das distintas áreas de actividade e viabilidade do proxecto nos termos descritos anteriormente.

9.3. Relación entre estándares de aprendizaxe avaliáveis e competencias a que contribúen

Relación entre estándares de aprendizaxe avaliados e competencias a que contribúen							
ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE						
Bloque 1. Innovación empresarial. A idea de negocio: o proxecto de empresa	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
FAXB1.1.1. Identifica os aspectos da innovación empresarial e explica a súa relevancia no desenvolvemento económico e na creación de emprego.					X	X	
FAXB1.1.2. Recoñece experiencias de innovación empresarial e analiza os elementos de risco que levan aparelladas.				X		X	
FAXB1.1.3. Valora a importancia da tecnoloxía e de internet como factores clave de innovación e relaciona a innovación coa internacionalización da empresa.			X			X	
FAXB1.2.1. Analiza o sector empresarial onde se desenvolve a idea de negocio.		X				X	
FAXB1.2.2. Realiza unha análise do mercado e da competencia para a idea de negocio seleccionada.			X	X		X	
FAXB1.3.1. Explica desde diferentes perspectivas a figura do/da emprendedor/a de negocios.	X				X	X	
FAXB1.3.2. Avalía as repercusións que supón elixir unha idea de negocio.				X	X	X	
FAXB1.3.3. Analiza as vantaxes e os inconvenientes de propostas de ideas de negocio realizables.		X		X		X	
FAXB1.3.4. Expón os seus puntos de vista, mantén unha actitude proactiva e desenvolve iniciativa emprendedora.	X					X	
FAXB1.3.5. Traballa en equipo mantendo unha comunicación fluída cos seus compañeiros e coas súas compañeiras para o desenvolvemento do proxecto de empresa.	X					X	

Bloque 2. A organización interna da empresa. Forma xurídica e recursos	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
FAXB2.1.1. Recoñece os obxectivos e os fins da empresa, e relaciónaos coa súa organización.		X				X	
FAXB2.1.2. Reflexiona sobre o papel da responsabilidade social corporativa, e valora a existencia dunha ética dos negocios.					X	X	
FAXB2.1.3. Proporciona argumentos que xustifican a elección da forma xurídica e da localización da empresa.	X	X			X		
FAXB2.1.4. Interpreta a información que proporciona o organigrama dunha empresa e a importancia da descrición de tarefas e funcións para cada posto de traballo.		X	X			X	
FAXB2.1.5. Realiza unha previsión dos recursos necesarios para o desenvolvemento do proxecto de empresa.				X		X	
Bloque 3. Documentación e trámites para a posta en marcha da empresa	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
▪ FAXB3.1.1. Identifica os diferentes trámites legais necesarios para a posta en marcha dun negocio e recoñece os organismos ante os cales han de presentarse os trámites.		X	X		X	X	
▪ FAXB3.2.1. Interpreta e sabe realizar os trámites fiscais, laborais, de Seguridade Social e outros para a posta en marcha.		X	X	X			
▪ FAXB3.2.2. Valora a necesidade do cumprimento dos prazos legais para efectuar os trámites de creación dun negocio.					X		

Bloque 4. O plan de aprovisionamento	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
FAXB4.1.1. Deseña un plan de aprovisionamento da empresa.		X	X	X			
FAXB4.1.2. Aplica métodos de valoración de existencias.		X	X				
FAXB4.2.1. Identifica os tipos de documentos utilizados para o intercambio de información con provedores.	X	X	X				
FAXB4.2.2. Utiliza diferentes fontes para a procura de provedores en liña e offline.		X	X				
FAXB4.2.3. Relaciona e compara as ofertas de provedores, utilizando diversos criterios de selección, e explica as vantaxes e os inconvenientes de cada unha.		X	X	X			
FAXB4.3.1. Identifica e aplica técnicas de negociación e comunicación.	X					X	
FAXB4.3.2. Recoñece as etapas nun proceso de negociación de condicións de aprovisionamento.		X		X		X	
Bloque 5. Xestión comercial e márketing na empresa	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
FAXB5.1.1. Analiza o proceso de comercialización dos produtos ou servizos da empresa.		X				X	
FAXB5.1.2. Explica as características da clientela potencial da empresa e identifica o comportamento dos competidores desta.	X	X					
FAXB5.1.3. Aplica procesos de comunicación e habilidades sociais en situacións de atención á clientela e operacións comerciais.	X	X	X		X		

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
FAXB5.1.4. Realiza unha previsión de vendas a curto e a medio prazo, manexando a folla de cálculo.		X	X				
FAXB5.2.1. Reflexiona sobre as estratexias de prezos tendo en conta as características do produto ou do servizo, e argumenta sobre a decisión do establecemento do prezo de venda.		X		X		X	
FAXB5.3.1. Elabora un plan de medios onde se describan as accións de promoción e publicidade para atraer a clientela potencial, facendo especial fincapé nas aplicadas en internet e dispositivos móbiles.	X	X	X				X
FAXB5.3.2. Valora e explica as canles de distribución e venda que pode utilizar a empresa.	X	X				X	
Bloque 6. Xestión dos recursos humanos	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
FAXB6.1.1. Avalía as necesidades da empresa, e analiza e describe os postos de traballo.		X	X			X	
FAXB6.1.2. Identifica as fontes de recrutamento, así como as fases do proceso de selección de persoal.		X				X	
FAXB6.2.1. Analiza e aplica para a empresa as formalidades e as modalidades documentais de contratación.		X	X	X			
FAXB6.2.2. Identifica as subvencións e os incentivos á contratación.		X	X				
FAXB6.2.3. Recoñece as obrigas administrativas do/da empresario/a ante a Seguridade Social.					X	X	
FAXB6.2.4. Analiza os documentos do proceso de retribución e cotización do persoal e de xustificación do pagamento.		X	X				

Bloque 7. Xestión da contabilidade da empresa	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
FAXB7.1.1. Opera cos elementos patrimoniais da empresa, valora a metodoloxía contable e explica o papel dos libros contables.		X	X	X			
FAXB7.1.2. Analiza e representa os principais feitos contables da empresa.		X	X			X	
FAXB7.1.3. Identifica o concepto de amortización e procede ao seu rexistro contable.		X	X				
FAXB7.1.4. Analiza e asigna os gastos e os ingresos ao exercicio económico ao que correspondan, con independencia das súas datas de pagamento ou cobramento.		X	X			X	
FAXB7.1.5. Distingue as fases do ciclo contable, analiza o proceso contable de pechamento de exercicio e determina o resultado económico obtido pola empresa.		X	X				
FAXB7.1.6. Analiza as obrigas contables e fiscais, e a documentación correspondente á declaración-liquidación dos impostos.		X	X		X		
FAXB7.1.7. Manexa a nivel básico unha aplicación informática de contabilidade, onde realiza todas as operacións necesarias e presenta o proceso contable correspondente a un ciclo económico.		X	X				
Bloque 8. Investimento e xestión financeira. Viabilidade da empresa	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
FAXB8.1.1. Elabora un plan de investimentos da empresa, que inclúa o activo non corrente e o corrente.		X		X		X	
FAXB8.1.2. Analiza e selecciona as fontes de financiamento da empresa.		X	X				
FAXB8.1.3. Recoñece as necesidades de financiamento da empresa.						X	

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
FAXB8.2.1. Determina e explica a viabilidade da empresa, tanto a nivel económico e financeiro como a nivel comercial e ambiental.	X				X	X	
FAXB8.2.2. Aplica métodos de selección de investimentos e analiza os investimentos necesarios para a posta en marcha.		X	X			X	
FAXB8.2.3. Elabora estados de previsión de tesouraría e explica alternativas para a resolución de problemas puntuais de tesouraría.		X	X				
FAXB8.3.1. Valora as fontes de financiamento, así como o custo do financiamento e as axudas financeiras e subvencións.		X	X	X			
FAXB8.3.2. Comprende o papel dos intermediarios financeiros na actividade cotiá das empresas e na sociedade actual.		X	X		X		
FAXB8.3.3. Distingue o papel dos intermediarios financeiros na actividade cotiá das empresas e na sociedade actual.		X	X		X		
FAXB8.3.4. Valora a importancia, no mundo empresarial, de responder en prazo aos compromisos de pagamento adquiridos.					X	X	
Bloque 9. Presentación da idea de negocio	CCL	CMCCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
FAXB9.1.1. Utiliza habilidades comunicativas e técnicas para atraer a atención na exposición pública do proxecto de empresa.	X		X			X	
FAXB9.2.1. Manexa ferramentas informáticas e audiovisuais atractivas que axudan a unha difusión efectiva do proxecto.	X	X	X				

9.4. Contidos. Secuenciación e temporización

Establécese a seguinte **secuenciación** de contidos en **Unidades Didácticas**:

Bloque 1. Innovación empresarial. A idea de negocio: o proxecto de empresa	
U.D. 1	Emprendendo dende a innovación
U.D. 2	Estudo de mercado e contorno
Bloque 2. A organización interna da empresa. Forma xurídica e recursos	
U.D. 3	A organización interna da empresa. Forma xurídica e recursos
Bloque 3. Documentación e trámites para a posta en marcha da empresa	
U.D. 4	Documentación e trámites para a posta en marcha da empresa
Bloque 4. O plan de aprovisionamento	
U.D. 5	O plan de aprovisionamento
Bloque 5. Xestión comercial e márketing na empresa	
U.D. 6	Xestión comercial e márketing na empresa
Bloque 6. Xestión dos recursos humanos	
U.D. 7	Xestión dos recursos humanos
Bloque 7. Xestión da contabilidade da empresa	
U.D. 8	Xestión da contabilidade da empresa
Bloque 8. Investimento e xestión financeira. Viabilidade da empresa	
U.D. 9	Investimento e xestión financeira. Viabilidade da empresa
Bloque 9. Presentación da idea de negocio	
U.D. 10	Presentación da idea de negocio

A materia desenvolverase en tres sesións semanais de 50 minutos cada unha. O número aproximado de sesións lectivas neste curso 22_23, ata a data estimada da avaliación final ordinaria, o 16 de maio, é de 91; resérvanse 10 para a realización das diferentes probas e exames (6), presentación da materia (1), corrección de exames e entrega de cualificacións (3). Está prevista a seguinte distribución temporal:

1ª avaliación (aproximadamente 38 sesións) : Unidades Didácticas 1,2,3,4 .

2ª avaliación (aproximadamente 22 sesións) : Unidades Didácticas 5,6,7 .

3ª avaliación (aproximadamente 21 sesións) : Unidades Didácticas 8,9,10.

A temporización é meramente orientativa. A dinámica da aula e as necesidades do alumnado que a integra poden na práctica xustificar axustes na mesma.

9.5. Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliable de: temporización, grao mínimo de consecución para superar a materia, procedementos e instrumentos de avaliación

Procedementos e instrumentos de avaliación.

Os procedementos de avaliación que se utilicen van permitir a integración das competencias clave nun marco de avaliación coherente.

Á hora de avaliar ao alumnado, teranse en conta as probas escritas individuais e periódicas realizadas, a valoración da atención, actitude e traballo diario do alumno ou alumna, e os traballos desenvolvidos, tanto individuais como de grupo.

PROCEDEMENTOS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
Observación	Escalas de observación para valorar o traballo na aula: actividades realizadas, resposta ás cuestións propostas pola profesora sobre os contidos tratados previamente; participación do alumno/a.
Análise das producións do alumnado	Resolución de exercicios e prácticas; resumos; textos escritos; cuestionarios; producións orais. Proxecto de empresa.
Probas específicas	Probas obxectivas (test, de resposta curta).

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
Bloque 1. Innovación empresarial. A idea de negocio: o proxecto de empresa							
1ª Av.	1	g h m	B1.1. Innovación, desenvolvemento económico e creación de empresas. B1.2. Idea de negocio.	B1.1. Relacionar os factores da innovación empresarial coa actividade de creación de empresas.	FAXB1.1.1. Identifica os aspectos da innovación empresarial e explica a súa relevancia no desenvolvemento económico e na creación de emprego.	Relaciona os factores da innovación empresarial coa creación de riqueza e emprego.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Probas específicas. Observación. INSTRUMENTOS: Producións orais. Proba obxectiva. Seguimento do traballo na aula.
					FAXB1.1.2. Recoñece experiencias de innovación empresarial e analiza os elementos de risco que levan aparelladas.	Identifica os principais factores de risco na innovación empresarial.	
FAXB1.1.3. Valora a importancia da tecnoloxía e de internet como factores clave de innovación e relaciona a innovación coa internacionalización da empresa.	Valora a importancia da tecnoloxía e internet, relacionándoos coa internacionalización.						
		b i l m	B1.4. Emprendedor e idea de negocio.	B1.3. Seleccionar unha idea de negocio, e valorar e argumentar tecnicamente a elección.	FAXB1.3.1. Explica desde diferentes perspectivas a figura do/da emprendedor/a de negocios.	Realiza a semblanza dalgún empresario coñecido.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Probas específicas. Observación.

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBJECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
1ª Av.							INSTRUMENTOS: Textos escritos. Proba obxectiva. Seguimento do traballo na aula.
					FAXB1.3.2. Avalía as repercusións que supón elixir unha idea de negocio.	Analiza e compara ideas de negocio para elixir a máis axeitada en cada caso.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación.
					FAXB1.3.3. Analiza as vantaxes e os inconvenientes de propostas de ideas de negocio realizables.	Para unha idea de negocio concreta, propón como mínimos tres vantaxes e tres inconvenientes.	INSTRUMENTOS: Producións orais. Seguimento do traballo na aula.
					FAXB1.3.4. Expón os seus puntos de vista, mantén unha actitude proactiva e desenvolve iniciativa emprendedora.	Participa na aula, expoñendo puntos de vista e opinións propias.	PROCEDEMENTOS: Observación. INSTRUMENTOS: Seguimento do traballo na aula.
					FAXB1.3.5. Traballa en equipo mantendo unha comunicación fluída cos seus compañeiros e coas súas compañeiras para o	É quen de traballar en equipo de xeito activo.	

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
1ª Av.					desenvolvemento do proxecto de empresa.		
	2	i l m	B1.3. Relación da empresa co contorno. Análise do sector.	B1.2. Analizar a información económica do sector de actividade empresarial no que se situará a empresa.	FAXB1.2.1. Analiza o sector empresarial onde se desenvolve a idea de negocio.	Describe os trazos básicos dun sector de actividade.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación.
	2				FAXB1.2.2. Realiza unha análise do mercado e da competencia para a idea de negocio seleccionada.	Identifica e analiza o mercado e os competidores para posibles ideas de negocio.	

Bloque 2. A organización interna da empresa. Forma xurídica e recursos

1ª Av.	3	a g b i l m	B2.1. Planificación empresarial e obxectivos. Organización interna. Responsabilidade social da empresa. B2.2. Forma xurídica da empresa. B2.3. Dimensión e localización	B2.1. Analizar a organización interna da empresa, a forma xurídica, a localización e os recursos necesarios, e valorar as alternativas dispoñibles e os obxectivos marcados co proxecto.	FAXB2.1.1. Recoñece os obxectivos e os fins da empresa, e relaciónaos coa súa organización.	Identifica obxectivos en distintos tipos de empresas.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Probas específicas. Observación.
					FAXB2.1.2. Reflexiona sobre o papel da responsabilidade social corporativa, e valora a existencia dunha ética dos negocios.	Valora a importancia da RSC e coñece os seus ámbitos de actuación.	
					FAXB2.1.3. Proporciona	Coñece as principais formas	

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
1ª Av.	3				argumentos que xustifican a elección da forma xurídica e da localización da empresa.	xurídicas da empresa e distingue as súas principais características: capital social, número de socios e responsabilidade dos mesmos.	INSTRUMENTOS: Cuestionario. Proba obxectiva. Seguimento do traballo na aula.
					FAXB2.1.4. Interpreta a información que proporciona o organigrama dunha empresa e a importancia da descrición de tarefas e funcións para cada posto de traballo.	Interpreta correctamente un organigrama dunha empresa cunha estrutura sinxela.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Probas específicas. Observación.
					FAXB2.1.5. Realiza unha previsión dos recursos necesarios para o desenvolvemento do proxecto de empresa.	Identifica os recursos necesarios para acometer un proxecto.	INSTRUMENTOS: Cuestionario. Proba obxectiva. Seguimento do traballo na aula.
Bloque 5. Xestión comercial e márketing na empresa							
2ª Av.	6	b e g	B5.1. Xestión comercial na empresa. Plan de márketing. Márketing-mix.	B5.1. Desenvolver a comercialización dos produtos ou servizos da empresa e o plan de márketing.	FAXB5.1.1. Analiza o proceso de comercialización dos produtos ou servizos da empresa.	Realiza unha análise sinxela do proceso de comercialización dun ben ou servizo.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación.

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
2ª Av.	6	h i l m g h i l m a e g	B5.2. Análise do mercado e do comportamento do/da consumidor/a. Atención á clientela.		FAXB5.1.2. Explica as características da clientela potencial da empresa e identifica o comportamento dos competidores desta.	Constrúe un perfil do consumidor e identifica o comportamento dos competidores ao respecto.	INSTRUMENTOS: Cuestionario. Proxecto de empresa. Seguimento do traballo na aula.
					FAXB5.1.3. Aplica procesos de comunicación e habilidades sociais en situacións de atención á clientela e operacións comerciais.	Coñece os procesos e técnicas de comunicación cos clientes.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación. INSTRUMENTOS: Producións orais. Seguimento do traballo na aula.
					FAXB5.1.4. Realiza unha previsión de vendas a curto e a medio prazo, manexando a folla de cálculo.	Utiliza a folla de cálculo para facer unha previsión das vendas da empresa.	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Observación. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Seguimento do traballo na aula.

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBJECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
2ª Av.	6	h i l m p	B5.3. Produto e prezo	B5.2. Fixar os prezos de comercialización dos produtos ou os servizos, e comparalos cos da competencia.	FAXB5.2.1. Reflexiona sobre as estratexias de prezos tendo en conta as características do produto ou do servizo, e argumenta sobre a decisión do establecemento do prezo de venda.	Coñece as diferentes estratexias de prezos e razoa axeitadamente o seu uso.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación. INSTRUMENTOS: Cuestionario. Proxecto de empresa. Seguimento do traballo na aula.
			B5.4. Publicidade e promoción. B5.5. Distribución dos produtos e dos servizos da empresa.	B5.3. Analizar as políticas de márketing aplicadas á xestión comercial.	FAXB5.3.1. Elabora un plan de medios onde se describan as accións de promoción e publicidade para atraer a clientela potencial, facendo especial fincapé nas aplicadas en internet e dispositivos móbiles.	Elabora un plan de medios para un produto concreto.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación. INSTRUMENTOS: Proxecto de empresa. Seguimento do traballo na aula.
					FAXB5.3.2. Valora e explica as canles de distribución e venda que pode utilizar a empresa.	Coñece as distintas canles de distribución existentes e razoa a súa conveniencia para un caso concreto.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación.

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
2ª Av.	6						INSTRUMENTOS: Cuestionario. Proxecto de empresa. Seguimento do traballo na aula.
Bloque 4. O plan de aprovisionamento							
2ª Av.	5	b e g i l m	B4.1. Plan de aprovisionamento. B4.2. Xestión de inventarios.	B4.1. Establecer os obxectivos e as necesidades de aprovisionamento.	FAXB4.1.1. Deseña un plan de aprovisionamento da empresa.	Deseña un sinxelo plan de aprovisionamento.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Probas específicas. Observación. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Proba obxectiva. Seguimento do traballo na aula.
					FAXB4.1.2. Aplica métodos de valoración de existencias.	Aplica correctamente os métodos FIFO e PMP.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Probas específicas. Observación.

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBJECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
2ª Av.	5						INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Proba obxectiva. Seguimento do traballo na aula.
			B4.3. Selección de provedores.	B4.2. Realizar procesos de selección de provedores analizando as condicións técnicas.	FAXB4.2.1. Identifica os tipos de documentos utilizados para o intercambio de información con provedores.	Identifica e diferencia pedido, albarán e factura.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Probas específicas. Observación. INSTRUMENTOS: Cuestionario. Proba obxectiva. Seguimento do traballo na aula.
					FAXB4.2.2. Utiliza diferentes fontes para a procura de provedores en liña e offline.	Emprega diferentes vías para a procura de provedores.	PROCEDEMENTOS: Observación. INSTRUMENTOS: Seguimento do traballo na aula.

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBJECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
2ª Av.	5				FAXB4.2.3. Relaciona e compara as ofertas de provedores, utilizando diversos criterios de selección, e explica as vantaxes e os inconvenientes de cada unha.	Utiliza criterios obxectivos para elixir entre distintas ofertas de provedores.	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Probas específicas. Observación.</p> <p>INSTRUMENTOS: Cuestionario. Proba obxectiva. Seguimento do traballo na aula.</p>
			B4.4. Xestión de compras.	B4.3. Planificar a xestión das relacións con provedores, aplicando técnicas de negociación e comunicación.	FAXB4.3.1. Identifica e aplica técnicas de negociación e comunicación.	Coñece as técnicas de negociación.	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación.</p>
					FAXB4.3.2. Recoñece as etapas nun proceso de negociación de condicións de aprovisionamento.	Identifica as etapas dun proceso de negociación das condicións do aprovisionamento.	<p>INSTRUMENTOS: Producións orais. Seguimento do traballo na aula.</p>

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBJECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
Bloque 6. Xestión dos recursos humanos							
2ª Av.	7	c, e, g h i l m a c e g h i l m	B6.1. Planificación dos recursos humanos. B6.2. Recrutamento e selección de persoal.	B6.1. Planificar a xestión dos recursos humanos.	FAXB6.1.1. Avalía as necesidades da empresa, e analiza e describe os postos de traballo.	Realiza a descrición dun posto de traballo.	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Proxecto de empresa. Seguimento do traballo na aula.</p>
					FAXB6.1.2. Identifica as fontes de recrutamento, así como as fases do proceso de selección de persoal.	Coñece as fases do proceso de selección do persoal.	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Probas específicas. Observación.</p> <p>INSTRUMENTOS: Cuestionario. Proba obxectiva. Seguimento do traballo na aula.</p>

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
2ª Av.	7		B6.3. Xestión laboral, contratación, Seguridade Social e nóminas.	B6.2. Xestionar a documentación que xera o proceso de selección e contratación de persoal, aplicando as normas vixentes.	FAXB6.2.1. Analiza e aplica para a empresa as formalidades e as modalidades documentais de contratación.	Coñece as modalidades de contratación máis frecuentes e interpreta as súas cláusulas.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Probas específicas. Observación. INSTRUMENTOS: Cuestionario. Resolución de exercicios. Proba obxectiva. Seguimento do traballo na aula.
					FAXB6.2.2. Identifica as subvencións e os incentivos á contratación.	Consulta as posibilidades de obter axudas á contratación.	
					FAXB6.2.3. Recoñece as obrigas administrativas do/da empresario/a ante a Seguridade Social.	Coñece as obrigas administrativas perante a Seguridade Social.	
					FAXB6.2.4. Analiza os documentos do proceso de retribución e cotización do persoal e de xustificación do pagamento.	Calcula recibos de salarios sinxelos e interpreta a información contida nos documentos de cotización.	
Bloque 7. Xestión da contabilidade da empresa							
3ª Av.	8	g i l	B7.1. Fundamentos de contabilidade financeira. B7.2. Plan Xeral de	B7.1. Contabilizar os feitos contables derivados das operacións da empresa, cumprindo os criterios	FAXB7.1.1. Opera cos elementos patrimoniais da empresa, valora a metodoloxía contable e explica o papel dos libros contables.	Coñece os elementos patrimoniais e os libros contables, e o seu funcionamento básico.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Probas específicas.

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBJECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
3ª Av.	8	m	Contabilidade. B7.3. Ciclo contable. B7.4. Fiscalidade da empresa: liquidación e rexistro contable.	establecidos no Plan Xeral de Contabilidade (PXC).	FAXB7.1.2. Analiza e representa os principais feitos contables da empresa. FAXB7.1.3. Identifica o concepto de amortización e procede ao seu rexistro contable. FAXB7.1.4. Analiza e asigna os gastos e os ingresos ao exercicio económico ao que correspondan, con independencia das súas datas de pagamento ou cobramento. FAXB7.1.5. Distingue as fases do ciclo contable, analiza o proceso contable de pechamento de exercicio e determina o resultado económico obtido pola empresa. FAXB7.1.6. Analiza as obrigas contables e fiscais, e a documentación correspondente á declaración-liquidación dos impostos.	Analiza feitos patrimoniais sinxelos e rexístraos. Comprende o concepto e a utilidade da amortización, así como o seu rexistro. Aplica correctamente o principio do devengo. Analiza o proceso contable de peche do exercicio e determina o resultado económico obtido. Coñece as principais obrigas contables e fiscais, e interpreta algún documento fiscal.	Observación. INSTRUMENTOS: Cuestionario. Resolución de exercicios. Proba obxectiva. Seguimento do traballo na aula.

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
3ª Av.	8				FAXB7.1.7. Manexa a nivel básico unha aplicación informática de contabilidade, onde realiza todas as operacións necesarias e presenta o proceso contable correspondente a un ciclo económico.	Iníciase na utilización dunha aplicación de contabilidade.	<p>PROCEDEMENTOS: Observación.</p> <p>INSTRUMENTOS: Seguimento do traballo na aula.</p>
Bloque 8. Inversión e xestión financeira. Viabilidade da empresa							
3ª Av.	9	g j l m	B8.1. Estrutura económica e financeira da empresa. Equilibrio patrimonial. B8.2. Planificación financeira da empresa. Novas formas de financiamento.	B8.1. Determinar o investimento necesario e as necesidades financeiras para a empresa, identificando as alternativas de financiamento posibles.	FAXB8.1.1. Elabora un plan de investimentos da empresa, que inclúa o activo non corrente e o corrente.	Describe os investimentos necesarios na empresa, e clasifícaos en ANC ou AC.	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Probas específicas. Observación.</p> <p>INSTRUMENTOS: Cuestionario. Resolución de exercicios. Proba obxectiva. Seguimento do traballo na aula.</p>
					FAXB8.1.2. Analiza e selecciona as		

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
3ª Av.	9	a g h i l m			fontes de financiamento da empresa.	financeiras da empresa, e analiza as diferentes alternativas de financiamento que se lle presentan.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación. INSTRUMENTOS: Proxecto de empresa. Seguimento do traballo na aula.
					FAXB8.1.3. Recoñece as necesidades de financiamento da empresa.		
		a b g h i l m p	B8.3. Métodos de selección e valoración de investimentos. B8.4. Análise da viabilidade da empresa. B8.5. Solvencia e liquidez na empresa. Previsións de tesouraría. B8.3. Métodos de selección e valoración de investimentos. B8.4. Análise da viabilidade da empresa.	B8.2. Avaliar a viabilidade da empresa, de acordo con diferentes tipos de análise.	FAXB8.2.1. Determina e explica a viabilidade da empresa, tanto a nivel económico e financeiro como a nivel comercial e ambiental. FAXB8.2.2. Aplica métodos de selección de investimentos e analiza os investimentos necesarios para a posta en marcha.	Estuda a viabilidade económica, financeira, comercial e ambiental dun proxecto sinxelo. Aplica o VAN e o TIR e interpreta o resultado.	INSTRUMENTOS: Proxecto de empresa. Seguimento do traballo na aula. PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios. Seguimento do traballo

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBJECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
3ª Av.	9		B8.5. Solvencia e liquidez na empresa. Previsións de tesouraría.		FAXB8.2.3. Elabora estados de previsión de tesouraría e explica alternativas para a resolución de problemas puntuais de tesouraría.	Interpreta unha previsión de tesouraría e propón solucións ante posibles desfases entre cobros e pagos.	<p>na aula.</p> <p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación.</p> <p>INSTRUMENTOS: Cuestionario. Seguimento do traballo na aula.</p>
			B8.6. Custo e selección de fontes financeiras. Axudas á creación de empresas en Galicia. B8.7. Morosidade empresarial.	B8.3. Analizar e verificar o acceso ás fontes de financiamento para a posta en marcha do negocio.	<p>FAXB8.3.1. Valora as fontes de financiamento, así como o custo do financiamento e as axudas financeiras e subvencións.</p> <p>FAXB8.3.2. Comprende o papel dos intermediarios financeiros na actividade cotiá das empresas e na sociedade actual.</p> <p>FAXB8.3.3. Distingue o papel dos intermediarios financeiros na actividade cotiá das empresas e na sociedade actual.</p>	<p>Relaciona cada fonte de financiamento co seu custo.</p> <p>Identifica distintos intermediarios financeiros e comprende a súa función.</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común. Seguimento do traballo na aula.</p>

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
3ª Av.	9				FAXB8.3.4. Valora a importancia, no mundo empresarial, de responder en prazo aos compromisos de pagamento adquiridos.	Valora a importancia de ser unha empresa solvente.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación. INSTRUMENTOS: Posta en común. Seguimento do traballo na aula.
Bloque 3. Documentación e trámites para a posta en marcha da empresa							
1ª Av.	4	a b j l m	B3.1. Trámites para a creación e posta en marcha dunha empresa.	B3.1. Analizar os trámites legais e as actuacións necesarias para crear a empresa.	FAXB3.1.1. Identifica os diferentes trámites legais necesarios para a posta en marcha dun negocio e recoñece os organismos ante os cales han de presentarse os trámites.	Coñece os trámites a seguir na posta en marcha da empresa e sabe a que organismos acudir para realízalos.	PROCEDEMENTOS: Observación. INSTRUMENTOS: Seguimento do traballo na aula.
			B3.1. Trámites para a creación e posta en marcha dunha empresa.	B3.2. Xestionar a documentación necesaria para a posta en marcha dunha empresa.	FAXB3.2.1. Interpreta e sabe realizar os trámites fiscais, laborais, de Seguridade Social e outros para a posta en marcha.	Realiza os principais trámites fiscais, laborais e de Seguridade Social.	
					FAXB3.2.2. Valora a necesidade do cumprimento dos prazos legais	Valora as consecuencias do incumprimento dos prazos	PROCEDEMENTOS: Análise das producións

Estándares de aprendizaxe: temporización, grao mínimo de consecución e procedementos e instrumentos de avaliación

AVALIACIÓN	UD	OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
1ª Av.	4				para efectuar os trámites de creación dun negocio.	legais de tramitación.	do alumnado. Observación. INSTRUMENTOS: Posta en común. Seguimento do traballo na aula.
Bloque 9. Presentación da idea de negocio							
3ª Av.	10	a	B9.1. Plan de negocio. Técnicas de presentación e edición do plan de negocio.	B9.1. Expor e comunicar publicamente o proxecto de empresa.	FAXB9.1.1. Utiliza habilidades comunicativas e técnicas para atraer a atención na exposición pública do proxecto de empresa.	Desenvolve habilidades comunicativas e técnicas para atraer a atención na exposición pública do proxecto.	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación. INSTRUMENTOS: Proxecto de empresa. Seguimento do traballo na aula. Rúbrica.
		b	B9.2. Ferramentas audiovisuais para a presentación de proxectos.	B9.2. Utilizar ferramentas informáticas que apoian a comunicación e a presentación do proxecto.	FAXB9.2.1. Manexa ferramentas informáticas e audiovisuais atractivas que axudan a unha difusión efectiva do proxecto.	Presenta o proxecto manexando ferramentas informáticas e audiovisuais atractivas.	

9.6. Metodoloxía

A metodoloxía no Bacharelato debe favorecer o desenvolvemento integral do alumnado para aprender por si mesmo, traballar en equipo e aplicar os métodos de investigación adecuados. Neste contexto, a metodoloxía a seguir na materia será esencialmente activa.

As estratexias expositivas da profesora utilizaranse en reducidas ocasións, prevalecendo as de investigación por parte do alumnado, guiado pola profesora. Polo tanto, a práctica docente irá dirixida a fomentar a capacidade para construír as propias aprendizaxes, recorrendo á procura, de xeito tanto individual como colaborativo, de distintas fontes de información para elaborar o proxecto. A utilización das TIC é de todo precisa para o desenvolvemento das clases.

Tódolos contidos impartidos durante o curso estarán a disposición do alumnado na aula virtual do centro.

9.7. Materiais e recursos didácticos

- ✓ Apuntes elaborados a partir das explicacións dadas na aula, así como exercicios e actividades traballados e comentados na clase.
- ✓ Internet.
- ✓ Artigos e novas aparecidos nos xornais.
- ✓ Recursos audiovisuais de interese para os contidos tratados.

9.8. Criterios sobre a avaliación, cualificación e promoción do alumnado

Avaliación continua.

Á hora de avaliar ao alumnado, teranse en conta as producións escritas e orais individuais e de grupo, as probas específicas realizadas, e valorarase tamén a atención, actitude e traballo diario do alumno ou alumna na aula.

Avaliación ordinaria.

Ao remate do terceiro trimestre farase unha proba final de recuperación, á que terá que presentarse o alumnado que teña algunha avaliación suspensa. A nota final será a media aritmética das notas dos trimestres, redondeada por exceso.

Avaliación extraordinaria.

O alumnado que non aprobe a materia na convocatoria ordinaria, deberá presentarse á proba extraordinaria, que terá lugar entre o 19 e o 21 de xuño. Consistirá nunha proba escrita na que se avalía toda a materia impartida durante o curso. A cualificación da avaliación extraordinaria será a nota do exame redondeada por defecto.

No período comprendido entre a avaliación final ordinaria (que se celebrará o día 16 de maio) e a data da proba extraordinaria, realizaranse actividades de recuperación e de reforzo para o alumnado suspenso de cara á superación da proba extraordinaria.

Criterios de cualificación.

Cada estándar de aprendizaxe valorarase entre 1 e 0 puntos, considerándose acadado se a puntuación do mesmo é de 0,5. Para valorar o grao de consecución de cada estándar, aplicarase a seguinte escala:

INDICADOR DE LOGRO	VALORACIÓN
Cuestión non respondida ou resposta non pertinente	0
Apórtase información insuficiente	0,25
Apórtase información suficiente, pero nun grao mínimo	0,50
Apórtase información que supera o grao mínimo pero incompleta ou con algún erro	0,75
Apórtase información completa e sen fallos	1

Cada estándar ten o mesmo peso ou ponderación (1,75%). Tendo en conta a súa distribución estimada por avaliacións, o peso dos estándares quedaría como segue:

Avaliación	Primeira	Segunda	Terceira	Final
Nº estándares	22	20	15	57
% ponderación	38,6 %	35,1 %	26,3 %	100 %

Se expresamos o peso dos estándares por bloques de contidos, teremos a seguinte distribución:

Bloque de materia	Nº estándares asociados	Ponderación do bloque no total
Bloque 1 (temas 1,2)	10	18 %
Bloque 2 (tema 3)	5	9 %
Bloque 3 (tema 4)	3	5 %
Bloque 4 (tema 5)	7	12 %
Bloque 5 (tema 6)	7	12 %
Bloque 6 (tema 7)	6	10 %
Bloque 7 (tema 8)	7	12 %
Bloque 8 (tema 9)	10	18 %
Bloque 9 (tema 10)	2	4 %
	57	100%

A cualificación de cada avaliación vaise obter a partir da consideración das seguintes ponderacións:

PROCEDEMENTO	COMENTARIO	PONDERACIÓN
Proba específica	Proba escrita tipo test ou con cuestións de resposta curta. A valoración de cada unha das cuestións recollidas na proba coñecerase no momento de realizala.	20%
Análise de producións do alumnado	Resolución de exercicios e problemas, exposicións orais e textos escritos. As cuestións propostas para casa tráense contestadas Nas producións escritas esixírase boa presentación e limpeza.	80% (40% + 30%)
Observación e rexistro	Traballo en clase: seguimento das explicacións, realización	

	<p>das tarefas encomendadas.</p> <p>Participación na clase: fanse achegas cando o solicita a profesora; pregúntanse dúbidas relacionadas coa materia.</p> <p>Comportamento na aula: valoráranse negativamente as interrupcións do normal desenvolvemento da clase.</p>	
--	--	--

9.9. Avaliación inicial

Nas sesións iniciais do curso levarase a cabo unha avaliación inicial consistente nunha proba para valorar os coñecementos previos do alumnado, así como as súas capacidades de expresión escrita, comprensión e razoamento. Esta proba servirá tamén para a detección de alumnado con posibles dificultades de aprendizaxe ou con capacidades superiores á media do grupo. Eventualmente poderá recorrerse á observación directa do traballo do alumnado na aula para obter a devandita información.

9.10. Medidas de atención á diversidade

A atención á diversidade é a resposta educativa axeitada ás distintas necesidades, intereses e capacidades que poida presentar o alumnado. No suposto de contar con alumnos con necesidades educativas especiais, será preciso adaptar metodoloxía, contidos e actividades ás capacidades e limitacións dos citados alumnos, aínda tratándose dunha etapa na que o ensino non é obrigatorio.

De identificar distintos ritmos de aprendizaxe do alumnado, será necesario propor actividades de aprendizaxe diferenciadas. O alumnado con maiores dificultades contará cunha axuda individualizada, na medida en que o permita o normal funcionamento da aula, e con recursos didácticos diferentes que permitan reforzar os contidos clave de cada unidade. Para o

alumnado máis avantaxado, proporanse actividades de ampliación, que lle permitan profundar nalgún contido concreto, e que favorezan polo tanto o traballo autónomo.

10. Elementos transversais

A Economía, como o resto das Ciencias Sociais, permite un amplo tratamento de cuestións formativas que contribúen á aprendizaxe de determinados valores e hábitos.

Os contidos transversais serán contextualizados ó longo do curso, facendo que non xoguen un papel alleo á materia, senón que formen parte do debate e análise na aula, contribuíndo así a fomentar actitudes críticas e responsables no alumnado.

Entre outros contidos transversais, podemos sinalar os seguintes :

- ✓ Desenvolvemento da igualdade efectiva entre homes e mulleres, a prevención da violencia de xénero e a non discriminación por calquera condición, circunstancia persoal ou social.
- ✓ Actitude crítica fronte ás desigualdades económicas e sociais.
- ✓ Análise crítico de comportamentos sexistas e estereotipos.
- ✓ Prevención e resolución pacífica dos conflitos en todos os ámbitos.
- ✓ Desenvolvemento sostible e respecto ó medio ambiente.
- ✓ Uso axeitado e responsable das novas tecnoloxías.
- ✓ Fomento do espírito emprendedor e crítico, iniciativa e toma de decisións.
- ✓ Traballo en equipo.
- ✓ Consumo responsable.
- ✓ Valores como tolerancia, liberdade, xustiza, e equidade.

Por outra banda, non se descoidará a atención á lectura, e dentro do plan de lectura existente no Centro, dedicarase un tempo á lectura comprensiva de artigos de prensa (noticias económicas relacionadas cos contidos tratados na aula), e de textos de apoio aos temas estudados.

Tamén se integrará como unha ferramenta máis de aprendizaxe o uso das TIC: na procura de información, realización de actividades específicas, presentación de traballos, exposicións, etc.

11. Avaliación da programación didáctica e da práctica docente

Cando avaliamos a aprendizaxe do alumnado, estamos indefectiblemente avaliando tamén a ensinanza que levamos a cabo. Son múltiples os factores que inciden na nosa práctica educativa e que, polo tanto, están implicados na súa mellora. Podemos facernos unha serie de preguntas que nos permitirán reflexionar sobre a nosa actuación co alumnado, e sobre tódolos aspectos recollidos na programación: selección dos contidos, materiais utilizados (son accesibles, atractivos, suficientes?), planificación (número e duración das actividades, nivel de dificultade, interese para o alumnado, significatividade para o proceso de aprendizaxe), etc

Unha análise reflexiva destas cuestións constitúe unha importante ferramenta de mellora. De aí que non se deba esperar ao final de curso. É máis produtivo realizala en determinados momentos do curso escolar: ao rematar unha unidade didáctica, ou trimestralmente, por exemplo.

Para avaliar a práctica docente, así como a propia programación, podemos utilizar os seguintes indicadores:

Obxectivos. Adecúanse ás necesidades e características do alumnado? Asíanse aos contidos?

Contidos. Inclúense todos os necesarios? Están secuenciados adecuadamente?

Temporización. Determinouse con precisión? Respectouse a distribución temporal dos contidos? Respectáronse as actividades programadas?

Criterios de avaliación. Son claros? Formuláronse diversos instrumentos de avaliación? Concretáronse os instrumentos de avaliación en tódolos casos? Están ben definidos os criterios de cualificación? Establecéronse os mínimos esixibles?

Estándares de aprendizaxe. Son claros e concretos? Están correctamente interrelacionados cos criterios de avaliación e cualificación?

Competencias clave. Están perfectamente recollidas e interrelacionadas cos contidos, criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe?

Contidos mínimos esixíbeis. Están perfectamente concretados e ben clarificados?

Metodoloxía didáctica. É a adecuada? Hai variedade de actividades integradoras no currículo? Detalláronse todos os recursos didácticos necesarios para o desenvolvemento da programación? Son axeitadas as estratexias metodolóxicas?

Atención á diversidade. A programación das medidas de atención á diversidade foron as correctas? Hai presenza de estratexias diversificadas que dean resposta a distintos intereses e ritmos de aprendizaxe?

12. Actividades complementarias e extraescolares

O Departamento non ten previsto organizar ningunha actividade que implique a saída do centro e visita a algún lugar.

Traballárase co Portal de Educación Cívico-Tributaria creado pola Axencia Tributaria, dirixido ao alumnado de Secundaria, e que ten como obxectivo primordial transmitir valores e actitudes favorables á responsabilidade fiscal e contrarios ás condutas defraudadoras.

ASDO. Mª CRISTINA REGUEIRA PIÑÓN